...етары ўсіх краёў, злучайцеся!

754кр. "Савецкая Беларусь"
ОДЕССА, Пастера, 13
Дзярж. Публічн. бібліят.
студз. снежань ... экз.

...ая Беларусь

Орган Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Саветаў БССР.

АДРЭС РЭДАКЦЫІ: МЕНСК, рог вуліц Ленінскай і Карла Маркса (2-гі Дом Саветаў).
ТЭЛЕФОНЫ: Рэдакцыі—№ 473. Рэдактара—№ 769.
Матэр'ял прымаецца—з 9-ці да 3½ гадз.
Невыкарыстаныя рукапісы назад аўтарам не вяртаюцца.

КАНТОРА: Менск, рог вуліц Ленінскай і Карла Маркса. Тэлефон № 244. (2-гі Дом Саветаў).

ПАДПІСНАЯ ПЛАТА: ... ПЛАТА ЗА АБВЕСТКІ: ... ПЛАТА ЗА ПУБЛІКАЦЫІ: ...
Зьніжка тарыфу бярэцца 10 проц. падатку.
Публікацыі ЗАГС'у—3 руб.
ПАДПІСКА ПРЫМАЕЦЦА ў канторы газэты, ва ўсіх аддзяленьнях Беларускага Дзяржаўнага Выдавецтва і ва ўсіх пашт.-тэл. канторах. АБВЕСТКІ ПРЫМАЕ ТОЛЬКІ КАНТОРА газэты: Менск, рог Ленінскай і Карла Маркса (2-гі дом Саветаў).

АСОБН. НУМАРУ 5 кап.

10 год выданьня. ШТОДЗЁННАЯ ГАЗЭТА. № 130 (2619) Аўторак, 11-га чэрвеня 1929 г.

Макданальд будзе абараняць ангельскі імпэрыялізм.

...ражэньне Бальдвіна—непасрэдны вы... тэй палітыкі, якую кансэрватыўны ўрад праводзіў на працягу апошніх 5 гадоў. Ніводная з праблем, якія стаяць перад сучаснай Англіяй, не была вырашана кансэрватыўным урадам. Гаспадарчы крызіс зрабіўся застойным, хранічным. Лік беспрацоўных „стабілізаваўся“ на ўзроўні 1 з палавінай—2 міліёнаў чалавек. На замежных рынках канкурэнцыя іншых дзяржаў зрабілася з году ў год усё больш і больш вострай. Абвастрэньне адносін з Злучанымі Штатамі абярнулася ў адкрытае суперніцтва ў галіне марскіх узброеньняў і адкрытай падрыхтоўкі да вайны. Разрыў дыплёматычных зносін з СССР фактычна зачыніў перад ангельскаю прамысловасьцю неабсяжны савецкі рынак.

Гаспадарчы крызіс, беспрацоўе, выразна выяўленая пагроза новых войн—усё гэта выклікала палявеньне самых шырокіх мас працоўных Англіі. На папярэдніх выбарах 1924 году кансэрватарам удалося прыцягнуць на свой бок частку тэй верхавіны рабочае клясы, якую буржуазія прыцягвае на свой бок дробнымі падачкамі. Сёлета ангельская рабочая кляса ў сваёй большасьці галасавала за „рабочую“ партыю. Яна галасавала за яе з надзеяй, што рабочая партыя дапаможа дамагчыся павялічэньня заработку, што яна зьнішчыць здань беспрацоўя, якое пагражае кожнаму працоўнаму, што яна скасуе закон проці прафсаюзаў, ажыцьцёўлены кансэрватыўным урадам, што яна адновіць зносіны з Савецкім Саюзам, што яна будзе сапраўдную палітыку міру і разбраеньня.

Ці ажыцьцёвіць Макданальд гэтыя надзеі ангельскае рабочае клясы? Надзвычайна характэрным зьяўляецца той непарушны спакой, з якім ангельская біржа спаткала перамогу „рабочае“ партыі. Ангельскі друк напамінае, што ў 1924 годзе, калі Макданальд склаў свой першы ўрад, біржавы курс каштоўных папер значна зьваліўся: капіталісты баяліся тады, што Макданальд пачне ажыцьцяўляць праграму рабочае партыі, якая прадугледжвае нацыяналізацыю прамысловасьці, банкаў, транспарту. Зараз ангельскія банкіры і заводчыкі ўжо зразумелі правадыроў рабочае партыі.

Яны ведаюць, што Макданальд не мяркуе рабіць замах на ўладу капіталу, што эксплёатацыя міліёнаў працоўных кучкай паразітаў будзе беспярэшкодна адбывацца далей і пры ўрадзе «рабочае» партыі.

Перадвыбарчыя заявы Макданальда і іншых рэфармісцкіх лідэраў—Томаса, Сноўдэна, Гэндэрсона—даюць магчымасьць ужо зараз намеціць у агульных рысах тую праграму, якую спрабуе ажыцьцяўляць урад „рабочай“ партыі. Як і Бальдвін, **Макданальд ставіць перад сабой задачу абараняць інтарэсы ангельскага капіталу, ангельскага імпэрыялізму.** Розьніца толькі ў тым, што новы ўрад будзе імкнуцца **дасягнуць тэй самай мэты больш разумнымі, больш сучаснымі мэтадамі.**

Урад Макданальда будзе ўсімі сіламі спрыяць капіталістычнай рацыяналізацыі, але будзе ажыцьцяўляць яе асьцярожна, пад маркаю „міру ў прамысловасьці“. Паколькі беспрацоўе пагражае асновам капіталістычнага ладу, дык новы ўрад ужыве захады, каб зьмякчыць яго і, магчыма, зробіць спробу палегчыць матар'яльнае становішча беспрацоўных. Спаборніцтва з багатаю Амэрыкаю ў галіне ваеннамарскога будаўніцтва не па кішэні Англіі, і Макданальд бясспрэчна, паспрабуе ў блізкай будучыне дамагчыся палепшаньня англа-амэрыканскіх дачыненьняў. Грунтуючыся на інтарэсах ангельскага гандлю, новы ўрад, вельмі магчыма, адновіць дыплёматычныя зносіны з Савецкім Саюзам.

У іншым палітыка ангельскага імпэрыялізму застанецца нязьменнаю. Што датычыцца нас у асобку, дык нам няма чаго спадзявацца на грунтоўную зьмену ў адносінах Англіі да СССР. Думаць, што з прыходам да ўлады Макданальда спыніцца тая антысавецкая праца, якую ва ўсім сьвеце—у Польшчы і ў Румыніі, у Прыбалтыцы, і на Балканах, у Кітаі і ў Аўганістане—праводзяць проці нас ангельскія агенты,—не даводзіцца. Бо **ўрад Макданальда будзе такім самым імпэрыялістычным урадам, якім быў урад Бальдвіна і Чэмбэрлена**, і нянавісьць яго да першае ў сьвеце рэспублікі працоўных застанецца такою-ж. Пра гэта мы павінны цьвёрда памятаць.

...а прызнаньне СССР Злучанымі Штатамі.

...Ю-ЁРК, 8-VI. Абмяркоўваючы палітыку Злучаных Штатаў ў адносінах да СССР, «Нью-Ёрк Тэлеграм» (...ы вораг прызнаньня) піша: «Хутка дзяржаўны дэпартамант раптам прачнецца і ўбачыць краіну ў тры разы большую за Злучаныя Штаты, з насельніцтвам у 150 міліёнаў чалавек, якая ахвотна купляць амэрыканскія тавары.

Пакуль што амэрыканскія дыплёматы думаюць, што пры дапамозе заклёнаў можна рабіць так, нібыта новае Расеі ня існуе, а ранейшая Расея ўсё яшчэ жыве. У гэта верыць толькі дзяржаўны дэпартамант. Дзелавыя колы, якія глядзяць на становішча проста, маюць выгаду ад савецкага рынку і наладжваюць падарожжа ў СССР».

Барацьба францускага пралетарыяту.

У адказ на стрэлы рабочыя закідалі войска каменьнямі.

...АРЫЖ. 6 тысяч рабочых фабрыкі ... што адказалі забастоўкаю салідарнасьці на лёкаўт 2-х тысяч рабочых аўтамабільнай фабрыкі Пэжо ў Годэнкуры (дэпартамант Ду). Прэфэкт дэпартаманту абвясьціў у Сушо, Годэнкуры і іншых мясцовасьцях дэпартамэнту асаднае становішча.

Як паведамляе „Юманітэ“, перад ...шканьнем фабрыкі ў Сушо здарылася сур'ёзная сутычка. Жандармскі ...тан, жадаючы разагнаць дэманстрацыю ў 3 тысячы рабочых, загадаў страляць. Рабочыя пазакідалі войска каменьнямі і прымусілі яго ўцякаць.

Пасьля мітынгу бастуючых, не зважаючы на забарону прэфэкта, адбылася новая магутная дэманстрацыя з працэсіяй па горадзе. Муніцыпалітэт Сэлёнкуру, дзе большасьць належыць камуністам, ухваліў рэзалюцыю з прывітаньнем на адрас рабочых Пэжо, абяцаючы ім сваю маральную і матар'яльную дапамогу. Адначасна муніцыпалітэт выдаў на дапамогу бастуючым і лёкаутаваным рабочым 5 тысяч франкаў.

Буржуазея хваліць Макданальда.

...ЁНДАН, 8-6. Наконт складу новага ўраду кансэрватыўная газэта «Дэйлі Тэлеграф» піша, што цяжка сабе ...ць такі ўрад рабочае партыі, які ...лікаў-бы да сябе давер'е. Аднак, ...сны склад ураду не павінен выклікаць асаблівае трывогі. Газэта падкрэслівае, што Макданальд вербаваў ...х міністраў з ліку правых і прадстаўнікоў цэнтрысцкіх элемэнтаў рабочае партыі.

Ліберальная „Дэйлі Кронікль“ піша, што агульны характар габінэту Макданальда адпавядае „больш памяркоўнай і практычнай палітыцы рабочае партыі“; далей газэта выказвае гатоўнасьць падтрымліваць Макданальда, пакуль ён будзе прытрымлівацца гэтага практычнага напрамку.

Орган рабочае партыі „Дэйлі Кронікль“ выхваляе Макданальда і піша, што склад яго габінэту „зьяўляецца рашучым адказам тым, хто пытаўся, „ці здольна рабочая партыя кіраваць краінаю“. Газэта зазначае, што ўрад рабочае партыі ўскладае на сябе нялёгкую задачу і ня можа зрабіць усяго адразу. Газэта заклікае рабочых да цярплівасьці і лёйяльнасьці і абяцае ім, што яны ня будуць расчараваны урадам Макданальда.

...вёрдалобыя—падбухторшчыкі да наскокаў на савецкія консульствы.

...АНХАЙ, 8-VI. Амэрыканская часопіс „Чайна Уісьлі Рэв'ю“ падае ў перакладзе ноту Карахана да нацыянальнага ўраду і піша: „не бяручы пад увагу прычын наскоку, можна з упэўненасьцю сказаць, што наўрад ці знойдзецца нармальны чалавек, якога-б пераканаў ён ні быў на СССР, які адобрыў-бы такія адносіны Кітаю да СССР“.

Усім вядома, што пераважаючая частка натхненьня ў наскоках на савецкія консульствы ў Кітаі паходзіла з сакрэтных ангельскіх органаў, якія дзейнічалі з поўнага адабрэньня і пры фінансавай дапамозе кансэрватыўнага ўраду. Урад рабочае партыі павінен зараз-жа спыніць падобныя ўчынкі.

Генэральская вайна ў Кітаі.

...АНХАЙ, 6-VI. З Ханькоу і Пэйпіну адначасова паведамляюць, што па ...ьнай думцы нядаўняя заява Фынь-Сяня аб жаданьні падацца ў адстаўку і выехаць заграніцу, а таксама загады яго падначаленых аб разрыве з ім і пераходу да Нанкіну зьяўляецца тактычным манэўрам Фынь-Юй-Сяна. Пры дапамозе гэтых манэўраў Фынь-Юй-Сян выйграў час, умацаваўшы свае стратэгічныя лініі, і скончыў падрыхтоўку да барацьбы. Ёсьць весткі, што паміж Фынам і Ен-Сі-Шанам заключан сакрэтны саюз

Хваля пагромаў у Польшчы.

Яўрэйскія пагромы ў Львове не спыняюцца.

ВАРШАВА, 8-VI. Рух шавіністычнага польскага студэнцтва за вызваленьне студэнтаў, арыштаваных у сувязі з яўрэйскім пагромам у Львове, усё больш пашыраецца і выліваецца ў выступленьні супроць пілсудчыкаў. Учора ўвечары ў Львове [illegible] студэнцкія пагромы [illegible] у Варшаве міністэр унутраных спраў Складкоўскі [illegible] Складкоўскі [illegible] у Варшаву.

Пасьля гэтага распачалася дэманстрацыя студэнтаў у розных частках горада. [illegible] паранена 18 студэнтаў, прычым трое з іх цяжка. Лёгка паранена тры паліцэйскіх. Сутычкі не спыняліся да 11-й гадзіны ночы. Арыштавана 20 чалавек.

У сувязі з львоўскімі непарадкамі міністэрства ўнутраных спраў выдала афіцыйнае паведамленьне, якое тлумачыць, што [illegible]

Пагром ў Пазнані.

ВАРШАВА, 10-6. Антысэміцкія выступленьні студэнцтва з Львова перакінуліся ў Пазнань. [illegible]

... студэнцтва ў Вільні і Люблін[е].

У Варшаве адбыўся мітынг шавіністычных студэнтаў [illegible]

Масавыя арышты ў Заходняй Беларусі.

ВІЛЬНЯ. Газэта „Кур'ер Віленскі“ паведамляе, што паліцыя [illegible] Арыштавана 19 чалавек, [illegible]

3 прычыны таго, што арышты [illegible]

Атручана 322 польскіх салдат.

ВАРШАВА. Газэта „Роботнік“ паведамляе, што ў Труні атручана 322 салдаты Прычына масавага атручэньня—гнілое мяса, якое вайсковыя загатоўцы „асьвяжалі“ рознымі хімічнымі атрутамі.

... зрабіла агля[д] ... сказа, што салдат праз увесь час кармаць гнілым мясам, якое перамешваецца з дамешкаю сьвінога тлушчу і бульбяной мукі.

Градам зьнішчаны пасевы ў Польшчы.

ВАРШАВА. Ва Ўлашчоўскім павеце. Келецкага ваяводзтва буйны град (у валоскі гарох) у часе навальніцы зьнішчыў усе засевы і паабіваў сады.

Фашысты распаўсюджваюць з рабочай моладзьдзю.

ВІЛЬНЯ. [illegible]

АБАРАНЯЮЦЬ ТЭРАРЫСТАЎ.

ВАРШАВА, 8-VI. [illegible]

ПЕРАМОГА БАТРАКОЎ.

ВАРШАВА, 8-6. [illegible]

ЛЁКАЎТ ТЭКСТЫЛЬШЧЫКАЎ У ВЕРХНЯЙ СІЛЕЗІІ.

ВАРШАВА, 8-VI. [illegible] налічвае 25 тысячам рабочых з 15-га чэрвеня.

ПОЛЬСКІЯ ПАТРОБЫ МАТРОСЫ.

ВАРШАВА. [illegible] служылі ў арміі:

СПАЧУВАНЬНЕ „ХВІЛІ“.

ВАРШАВА, 7-VI. Газэта „Момант“ паведамляе, што разгромленая ў Львове рэдакцыя яўрэйскай газэты „Хвіля“ атрымала ад некаторых чужаземных консулаў лісты з выказам спачуваньня.

У Літве.

ПАДПОЛЬНЫЯ ГАЗЭТЫ Ў ЛІТВЕ ЗА ПОЛЬСКІЯ ГРОШЫ.

КОЎНЯ. Літоўскі афіцыёз „Летувос Айдас“ зьмясьціў наступную заметку аб нелегальных газэтах у Літве: „У Літве робяцца спробы да распаўсюджваньня нелегальных газэт, як напрыклад, „Пірмін“, «Ляйсвае Жодыс» (Вольнае слова) і «Таутос Сардас» (Вартаўнік нацыі) Гаўрыса, якія выдаюцца ў Жэневе.

Ніхто не зьвярнуў бы ўвагі на гэтыя газэты, калі-б яны былі выказчыкамі ідэі аднаго чалавека або групы людзей, якія выкінуты з нашага асяродку. Але, нажаль, яны зьяўляюцца **выказчыкамі думкі нашага паўднёвага суседа** (г. зн. **Польшчы**) ў адносінах да Літвы. Калі мы падаём вытрымкі з „Пірмін“, дык не затым, што разглядаем іх, як нікчэмны афіцыёз Плячкайтыса-Паплаўскаса (эмігранты сац.-дэм.), а затым, што ён знаходзіцца пад палітычным кіраўніцтвам Галуўкі“. (Кіраўнік усходнімі справамі міністэрства замежных спраў Польшчы).

ФАШЫСЦКАЯ СТУДЭНЦКАЯ АРГАНІЗАЦЫЯ Ў ЛІТВЕ.

КОЎНЯ. Як паведамляе клерыкальны орган „Рытас“, пры ковенскім унівэрсытэце заснавалася новая літоўская студэнцкая карпарацыя—«Шарунас». Згодна запэўненьня яе заснавацеляў, задача гэтай арганізацыі—«маральнае самавыхаваньне ў традыцыйным літоўскім духу»

Пасьля замаху Васілюса пануючая партыя ў сваіх органах узьняла лямант, што сярод літоўскага студэнцтва ёсьць шмат тэрарыстаў.

ПОЛЬСКІЯ САЛДАТЫ СТРАЛЯЮЦЬ У ЛІТОЎЦАЎ.

КОЎНЯ. Газэта «Летувас Жыніёс» паведамляе, што гэтымі днямі на раце Мэркіс 15 польскіх салдат распачалі стралянніну з вінтовак у літоўскіх плытагонаў, якія гналі плыты па Нёмане. Плытагоны павінны былі ўцякаць, пакінуўшы плыты. Польскія салдаты паставілі ля плытоў варту. На кожную спробу літоўцаў наблізіцца да плытоў яны адказваюць стралянінай з вінтовак.

Барацьба рабочых у Амэрыцы.

На вуліцах—панцырнікі, на дахах—кулямёты.

НЬЮ-ЁРК, 7-6. З Нью-Ёрку паведамляюць, што 2-га чэрвеня была наладжана дэманстрацыя 10-ці тысяч харчавікоў, якія патрабуюць павялічэньня заработку. Між дэманстрантамі і паліцыяй адбыліся сутычкі. 44 дэманстранты арыштаваны.

Нью-ёрская паліцыя баялася непарадкаў, а таму ў сувязі з дэманстрацыяй харчавікоў, мабілізавала некалькі тысяч паліцэйскіх. На вуліцах разьяжджалі панцырнікі, а на дахах дамоў былі выстаўлены кулямёты.

„ПРИРОЖДЕННЫЕ БОЛЬШЕВИКИ“ Ў КАЛЮМБІІ.

НЬЮ-ЁРК, 7-6. Камуністычная „Дэйлі Уоркер“ паведамляе з Калюмбіі (выспа Куба), што ахранка разграміла мясцовую арганізацыю рабочых-украінцаў, канфіскавала ўсе справы і арыштавала як службовых асоб арганізацыі, так і ўсіх яе актывістаў. Арыштаваныя высылаюцца ў Эўропу пад прычэпкаю таго, што яны народжаныя бальшавікі“. Амэрыканская сэкцыя Мопр'у ўзяла арыштаваных пад сваю абарону.

Ад камісіі ЦКК УсеКП(б).

Камісія ЦКК УсеКП(б) паведамляе, што сёньня, 11-VI, на 7-м кустав[ым] сходзе ячэек КП(б)Б, які абудзецца а 6 гадз. увечары ў клюбе будаўнікоў, у ліку таварышоў, намечаных да праверкі, сьпіс якіх апублікаваны раней, будзе правярацца сябра Менскага АК КП(б)Б тав. ТАМАШЭЎСКІ.

Ячэйка КП(б)Б заводу «Беларусь», у якой лічыцца паказаны таварыш, павінна зьявіцца на гэты кустав[ы] сход.

12-ты зьезд кампартыі Нямеччыны.

Зьезд вызначыць шляхі да заснаваньня нямецкай савецкай рэспублікі. Пралетары ад варштатаў—рабочыя і работніцы—за абарону СССР.

БЕРЛІН. 9-га чэрвеня ў ваколіцы Бэрліну Вэдынгу адчыніўся 12-ты зьезд нямецкае камуністычнае партыі.

Зьезд адчыніўся прамоваю тав. Піка. Абран прэзыдыум, у які ўвайшлі: Тэльман Рэмэле, Гекерт, Пік і інш. У ганаровы прэзыдыум абраны т. т. Сталін, Молатаў, Куусінен, Лазоўскі, Мануільскі, Тэрачыні, Марты, Дабраджэяну, Стаянаў, Ракошы і забастовачны камітэт бамбейскіх тэкстыльшчыкаў.

Пасьля выбараў камісій з прывітальнымі прамовамі ад зарубежных братэрскіх партый выступілі т. т. Бітнэр (Польшча), Бэк (Бэльгія), Бляско (Італія), Мюльлер (Аўстрыя), прадстаўнік чэхаславацкае кампартыі і інш. Некаторыя братэрскія партыі прыслалі прывітальныя тэлеграмы,

З прывітаньнямі выступілі таксама прадстаўнікі гамбурскіх суднабудаўнічых рабочых, штэцінскіх партовых рабочых, прадстаўніца лёкаутаваных сілескіх тэкстыльшчыкаў, прадстаўнік саюзу „юны спартак“, прадстаўнік МОПР'у і інш.

Зьезд са здаволеньнем заслухаў заяву сацыял-дэмакрата прадстаўніка камітэту беспрацоўных Саксоніі, які падкрэсьліў, што толькі камуністычная партыя праводзіць сапраўдную барацьбу за здаволеньне патрабаваньняў беспрацоўных. Былі зачытаны прывітальныя тэлеграмы ад прадпрыёмстваў і ад палітычных зьняволеных.

Зьезд аднагалосна ўхваліў паслаць прывітальную тэлеграму Выканкому Камінтэрну, ЦК УсеКП(б), Прафінтэрну, бастуючым рабочым-тытунёўцам Баўгарыі, забастовачнаму камітэту Бамбею і зьняволенаму да гэтага часу, не зважаючы на амністыю, Маргісу.

Зьезд калектыўна наведаў могілкі загінуўшых рэвалюцыянэраў і паклаў вянок на іх магілы.

10-га чэрвеня будзе заслуханы даклад Тэльмана аб палітычным становішчы і задачах зьезду.

* * *

У зьвязку з адчыненьнем 12-га зьезду нямецкае кампартыі ў бэрлінскім спартыўным палацы адбыўся мітынг, які выліўся ў магутную дэманстрацыю шчыльнае сувязі між рэвалюцыйнымі рабочымі і камуністычнай партыяй.

Вялізная заля, якая зьмяшчае каля 20-ці тысяч чалавек, была перапоўнена. Перад мітынгам адбылася працэсія сталёвых радоў бэрлінскіх арганізацый камуністычнае партыі, арганізацыі камуністычнага саюзу моладзі і непартыйных арганізацый. Усе гэтыя атрады зьбіраліся да спартыўнага палацу з усіх частак гораду с шматлікімі сьцягамі і лёзунгамі: „Прэч забарону Чырвонага фронту“ „прэч сацыял.дэмакратычных забойцаў рабочых“, „усе ў рады нямецкае кампартыі“, „усе ў рады рэвалюцыйнага крыла прафсаюзаў“.

Ва ўсім горадзе і асабліва ў рабочых кварталах працэсія рабочых—гэта першая дэманстрацыя пасьля скасаваньня іх забароны—зрабіла вялікае ўражаньне. Паліцыя некалькі разоў спрабавала прайсьці ў рады дэманстрантаў і арыштавала 126 чалавек, у тым ліку ўдзельнікаў аркестру за тое, што яны, на думку паліцыі, мелі вопратку, якая сьведчыла аб іх прыналежнасьці да Чырвонага саюзу Франтавікоў.

Вялізэзны мітынг у спартыўным палацы адчыніў ад імя бэрлінскае арганізацыі кампартыі тав. Пік, які прапанаваў ушанаваць устаўаньнем памяць акаўэр майскіх падзей, а таксама забітага за 10 год назад правадыра Баварскае савецкае рэспублікі Левінэ.

Ад імя ЦК нямецкае кампартыі выступіў Гэкерт, які заявіў, што перанос месца партыйнага зьезду з Дрэздэну ў Бэрлін, а імена ў Вэдынг, мае сымбалічнае значэньне, якое сьведчыць аб шчыльнай сувязі між нямецкай кампартыяй і бэрлінскімі пралетарыямі-змагарамі. Гэкерт падкрэсьліў, што на зьезьдзе нямецкае кампартыі не прадстаўлены ні міністры, ні начальнікі паліцыі, ні гарадзкія дарадчыкі, як гэта мела месца на зьезьдзе сацыял-дэмакратаў у Магдэбурзе. На зьезд кампартыі дэлегаваны рабочыя з прадпрыёмстваў, працоўныя жанчыны і працоўная моладзь.

Гэкерт заявіў, што асноўнаю задачаю нямецкае камуністычнае партыі зьяўляецца мабілізацыя мас для барацьбы супроць адзінага фронту капіталістычнае дзяржавы, прадпрыёмцаў і сацыял-дэмакратыі, барацьбы супроць імпэрыялістычнае вайны і за абарону Савецкага Саюзу. „Наша бацькаўшчына—Савецкі Саюз. Наш партыйны зьезд зробіць усё, каб вынавадзь зброю для абароны Савецкага Саюзу і каб, такім чынам, падрыхтавацца да пашырэньня Савецкага Саюзу. Партыйны зьезд павінен намеціць шляхі для заснаваньня нямецкае савецкае рэспублікі.

Няхай жыве Камінтэрн—правадыр сусьветнае рэвалюцыі“,—скончыў сваю прамову т. Гэкерт.

Далей з прывітаньнем выступіў прадстаўнік сельска-гаспадарчых рабочых і бяднейшых сялян, які перадаў зьезду серп у якасьці эмблемы саюзу гораду з вёскаю.

З прывітаньнем ад імя ангельскіх рэвалюцыйных рабочых выступіў Політ.

З асаблівым уздымам зьезд спаткаў кіраўніка забароненага саюзу Франтавікоў Леава. Некалькі хвілін не змаўкалі воплескі.

Леава заявіў: „Чырвоны фронт нельга забараніць, ён не паддаецца забароне“.

Мітынг скончыўся сьпевам „Інтэрнацыяналу“.

У Саюзе ССР.

40 тысяч выйгрышаў дае лётарэя ТДА-Авіяхіму.

Тыраж 3-й авіяцыйнай лётарэі адбудзецца 22-га чэрвеня ў Ленінградзе.

ТДА-Авіяхіму СССР распачаў падрыхтоўку да 4-й авіяцыйнай лётарэі. Будзе выпушчана 8 міліёнаў білетаў па 54 сэрыі. Рэалізацыя білетаў распачнецца ў дзень 12-х угодак Кастрычнікавае рэвалюцыі. Тыраж мяркуецца ў жніўні 1930 году.

Лік выйгрышаў павялічан да 40 т., замест—16-ці тысяч у мінулай лётарэі. Галоўны выйгрыш—падарожжа навакол зямное кулі, коштам у 5 тысяч рублёў. Сярод выйгрышаў шмат сельска-гаспадарчых машын і прыладаў

Ліквідацыя банды Муракаева.

САМАРА, 7-6. Ліквідавана банда Муракаева, якая апэравала з 1926 году ў 4-х паветах. У 1927 годзе банда абрабавала Чаркаскае паштовае аддзяленьне, у 1928 годзе ў адным толькі Сызранскім павеце банда зрабіла 20 узброеных рабункаў, праводзячы наскокі нават удзень.

Па справе банды прыцягнута да адказнасьці 20 чалавек, 4 верхаводы прысуджаны да расстрэлу, рэшта—на розныя тэрміны зьняволеньня.

Замах на самазабойства супрацоўніка польскага консульства.

КІЕЎ, 8-6. 30-га мая супрацоўнік польскага консульства ў Кіеве Мязеўскі накіраваўся ў Іртэнскі лес, дзе стрэлам з рэвальвэру ў правы вісок спрабаваў скончыць жыцьцё самагубствам. На месца здарэньня выехаў сьледчы, прадстаўнікі пракуратуры і польскага консульства. Мязеўскі ў цяжкім становішчы перавезен у больніцу.

Прычыны замаху на самагубства выясняюцца.

ВЕСТКІ АДУСЮЛЬ.

САЦЫЯЛ-ФАШЫСТЫ ЎЗБРОЙВАЮЦЦА.

БЭРЛІН 8-VI. Бюджэтная камісія рэйхстагу зацьвердзіла каштарыс марскога ведамства бяз ніякіх зьмен. Большасьцю галасоў проці 13-ці камісія адхіліла камуністычную прапанову выкрэсьліць з бюджэту другую асыгноўку на панцырны крэйсэр „А“.

Адбіраюць ад сялян зямлю.

ВЕНА, 4-6. Як паведамляе «Унівэрсул», горная вобласьць Сяміградзьдзя зрабілася ў апошні час арэнаю сялянскіх непокояў. Так, у абшчыне Папэшты за апошні тыдзень двойчы меў месца наскок бедных сялян на кулакоў. Некаторыя кулакі паранены сякерамі і дзідамі.

У мясцовасьці Балога гэтымі днямі таксама здарыліся сялянскія непакоі, У зьвязку з зямельнаю рэформаю тут зроблены быў перадзел пашы, а гэта выклікала вялікае нездаволеньне мясцовых сялян, тым больш, што некаторыя трацілі пры гэтым свае вучасткі.

Гэтымі днямі павінен быў быць зроблен новы перадзел. Аднак, сяляне гвалтоўна прымусілі паліцыю, якая прыехала дзеля гэтага, уцякаць, прычым, некаторыя паліцыянты былі паранены

На тым-жа грунце здарыліся непакоі і ў іншых мясцох, дзе мелі месца стычкі між жандарамі і сялянамі. Улада, баючыся новых непакояў, накіравала ў вобласьць узмоцненыя атрады жандармэрыі.

Правакацыя паліцыі і арышты.

ВЕНА, 5-6. Сафійскі афіцыёз паведамляе, што нібыта паліцыя выкрыла ў Баўгарыі новую нелегальную камуністычную арганізацыю. Праведзена шмат арыштаў. У колах рабочае партыі і незалежных прафсаюзаў падкрэсьліваюць, што паліцыя, „выкрываючы“ неіснуючую камуністычную арганізацыю, імкнецца знайсьці прычэпку для разгрому забастоўкі 25-ці тысяч тытунёўцаў.

УКРАІНЦЫ ЗМАГАЮЦЦА СУПРОЦЬ РУМЫНСКІХ БАЯРАЎ.

ВЕНА. З Бухарэсту паведамляюць, што ў апошнія дні ў некаторых мясцох Букавіны адбываліся дэманстрацыі украінскае меншасьці супроць палітыкі румынізацыі, Шмат-дзе украінскія сяляне занялі румынскія школы выгналі румынскіх настаўнікаў, а замест іх назначылі украінскіх настаўнікаў.

ПОЛЬСКІЯ „АБАРОНЦЫ ЦЫВІЛІЗАЦЫІ“—ПАГРОМШЧЫКІ.

Грузінскія белаэмігранты і беглыя пятлюраўцы наладзілі нядаўна ў Варшаве шэраг антысавецкіх выступленьняў. Польскі ўрад у асобе вышэйшых прадстаўнікоў вайсковай і цывільнай улады ўзяў удзел у гэтых выступленьнях.

Паўнамоцны прадстаўнік СССР у Варшаве тав. Багамолаў заявіў польскаму ўраду ў зьвязку з гэтым рашучы пратэст. Наш паўнамоцны прадстаўнік зазначыў на недапушчальнасьць удзелу польскіх генэралаў і прадстаўнікоў польскага міністэрства замежных спраў у паніхідах па Пятлюры і ва ўрачыстых сходах, наладжаных у адзнаку 10-х угодак з дню заснаваньня меншавіцкае грузінскае рэспублікі.

У адказ на пратэст тав. Багамолава польскі друк узьняў проці нас злобны лямант. Ён спрабуе лаянкаю затушаваць той відавочны факт, што ўрад Пілсудзкага гадуе на сваей тэрыторыі ворагаў савецкіх рэспублік—бандытаў-пятлюраўцаў і грузінскіх меншавікоў. Буржуазныя польскія газэты зноў пішуць аб прызваньні Польшчы быць „прыяцелем і абаронцаю ўсіх прыгнечаных“, «асноваю заходняй культуры і цывілізацыі перад бальшавіцкім барбарствам».

Прыглядзімся бліжэй да таго, як Польшча «абараняе прыгнечаных», як яна распаўсюджвае «культуру—цывілізацыю».

Некалькі дзён таму назад у Львове здарыўся яўрэйскі пагром. Нацыяналісцкія студэнты на працягу доўгага часу грамілі рэдакцыю і друкарню буржуазнай яўрэйскай газэты. На другі дзень яны зьбівалі на вуліцах сустрэчных яўрэяў. Усё гэта адбывалася ў вялікім горадзе, сярод белага дню. Калі-ж дэлегацыя яўрэйскага насельніцтва зьявілася да львоўскага ваяводы, дык апошні заявіў, што абарона яўрэяў не ўваходзіць у яго абавязкі. Пры маўклівым падтрыманьні паліцыі грамілы-студэнты працягваюць наладжваньне антыяўрэйскіх дэманстрацый, якія ахапілі цяпер усе буйнейшыя гарады Польшчы.

Летась у лістападзе ў тым самым Львове тыя-ж студэнты таксама беспакаранна грамілі рэдакцыі і друкарні украінскіх газэт і зьбівалі студэнтаў-украінцаў. Як відаць, буржуазныя польскія сынкі выпрацавалі ўжо пэўныя стандартызаваныя „меры ўзьдзейнічаньня“ у адносінах да нацыянальных меншасьцяў.

Львоўскія пагромшчыкі ў сваё апраўданьне могуць спаслацца на тое, што фізычная расправа з інакадумцамі зьяўляецца ў сучаснай Польшчы штодзённым зьявішчам. Сапраўды, кій і рэвальвэр у гэтай краіне фашызаванай дэмакратыі—самыя пераконваючыя доводы. На мінулым тыдні ў Варшаве азьвярэлая банда сацыял-фашыстаў са спакойнаю халоднасьцю зьбіла рабочых, адзінае „злачынства“ якіх было ў тым, што яны трэбавалі дапусьціць іх на зьезд прафсаюзаў, куды яны абраны былі пралетарыятам. Іх не дапусьцілі на зьезд і сурова зьбілі, бо правадыры жоўтае ППС баяліся, каб на падтасаваным зьезьдзе не прагучэў голас рабочых мас. І на гэты раз збойства адбывалася ўдзень, і кіраваў ім сацыял-фашыст Жулаўскі—адзін з актыўных працаўнікоў Амстэрдамскага Інтэрнацыяналу.

Вось тая „культура“, якую, разам з грузінскімі і украінскімі белаэмігрантамі абараняе польская буржуазея.

Абавязкі студэнта-адпускніка.

Да студэнцтва БССР

Навучальны год у вышэйшых навучальных установах, рабфаках і тэхнікумах скончыўся. Студэнцтва разьяжджаецца на вакацыі—у вёскі, мястэчкі, гарады, вайсковыя лягеры і на вытворчую практыку на фабрыкі, заводы і саўгасы.

Перад пралетарскім студэнцтвам стаіць задача, каб з найбольшай карысьцю для Савецкай грамадзкасьці правесьці вакацыйны час. Студэнцтву неабходна ўвязваць адпачынак з актыўнай грамадзкай працай, якая павінна зьявіцца адной з лепшых форм пазашкольнай работы, арганічна зьвязваючай яго з тымі працоўнымі масамі, з якіх яно выйшла.

Індустрыялізацыя краіны, рэканструкцыя прамысловасьці і сельскае гаспадаркі на новай тэхнічнай і сацыяльнай базе—ставяць перад пралетарскай дзяржавай задачу значнага падвышэньня культурнага ўзроўню рабочых і працоўных сялянскіх мас, краіна, ахопленая вялікім парывам сацыялістычнага будаўніцтва, па выкананьню 5-ці гадовага пляну, напружана чакае новых кадраў кваліфікаваных сіл, якія прынялі-б удзел у ажыцьцяўленьні гэтых задач.

Пралетарскі студэнт павінен стаць у шэрагі будаўнікоў, памятаючы, што яго найвялікшы абавязак—атрыманыя ў навучальнай установе веды панесьці ў шырокія працоўныя гушчы.

Студэнцтва у раёнах, вёсцы, мястэчку, калгасах, саўгасах, у Чырвонай арміі павінна сканцэнтраваць сваю ўвагу на пытаньнях мабілізацыі грамадзкай думкі шырокіх працоўных мас на сацыялістычным спаборніцтве, папулярызацыі 5-ці гадовага пляну разгортваньня гаспадарчага і культурнага будаўніцтва ў вёсцы і горадзе, уздыму працоўнай дысцыпліны; на пытаньнях калектывізацыі сельскае гаспадаркі, уздыму ўраджайнасьці надрыхтоўкі да всеньняй сяўбовай кампаніі, затрыманьні дзяржаўных пазык, на пытаньнях узмацненьня абароназдольнасьці нашае краіны і разгортваньня самакрытыкі ва ўсіх зьвеньнях нашага апарату і гаспадаркі, — ва ўмовах шырока разгорнутай клясавай барацьбы, у выніку пасьпяховага наступу сацыялістычных элемэнтаў на капіталістычныя.

Разам з гэтым, кожны студэнт павінен прыняць непасрэдны ўдзел у падвышэньні культурнага ўзроўню працоўных, узяўшы на сябе поўны абавязак па ліквідацыі няпісьменнасьці, ці палітыка-асьветнай працы хаты-чытальні, альбо клюбу і г. д. Адначасова трэба зьвярнуць вялікую ўвагу на працу па інтэрнацыянальнаму выхаваньню, па барацьбе са скадчынай царызму—антысэмітызмам, вычхамі старога быту—алкагалізмам і дапамагчы разгарнуць антырэлігійную працу, прымаючы ўдзел у працы і арганізацыі ячэек таварыства „Бязбожнік“. Таксама прамым абавязкам студэнцтва будзе дапамога рабочай, батрацкай і бядняцкай моладзі падрыхтавацца да паступленьня ў навучальныя ўстановы і дапамога ў працы тым, хто праходзіць завочны курс Рабфаку, або радыё-унівэрсытэту. Побач з гэтым, студэнцтва, асабліва пэдустаноў, павінна разгарнуць працу сярод дзяцей—на пляцоўках, сярод піянэраў і па барацьбе з дзіцячай беспрытульнасьцю.

Уся работа адпускніка павінна праходзіць пад непасрэдным кіраўніцтвам мясцовых партыйных, савецкіх і прафэсіянальных арганізацый, у поўным з імі кантакце і па іх пляну.

Галоўнае, што павінен памятаць кожны студэнт, — што ў працы нельга ўжываць шаблённых і павярхоўных мэтадаў, што трэба вельмі асьцярожна і грунтоўна высьвятляць усе пытаньні, прыстасоўваючы да ўмоў і абставін працы і праводзячы ўсю працу сыстэматычным парадкам.

Практыка мінулых год паказала, што для пасьпяховага практычнага ўдзелу студэнцтва ў грамадзкай працы неабходна:

1. Усім прыбываючым на вакацыі як студэнтам навучальных устаноў БССР гэтак і іншых Рэспублік Саюзу, абавязкова ўзяцца на вучот у мясцовай арганізацыі: у вёсцы—у сельсавеце, у мястэчку—у мястэчковым савеце, у раённым цэнтру—РВК, у акруговым горадзе—у мясцовай прафарганізацыі, або Гарбюро Пралетстуду, дзе яны маюцца.

2. Не пазьней 25-га чэрвеня арганізацыям, узяўшы на вучот прыехаўшых студэнтаў, мэтазгодна склікаць іх на сход, на якім абраць студ. бюро, або пры нязначнай малой колькасьці прыехаўшых—старасту.

3. Абавязкамі студ. бюро, або старасты зьяўляецца разьмеркаваньне працы, яе вучот і праверка.

4. Рэкамэндуецца за час вакацый склікаць сходы-нарады для заслухоўваньня справаздач асобных працаўнікоў, абгаварэньня агульных масавых мерапрыемстваў, выпрацоўкі пляну працы і г. д.

5. Усю сваю працу, дадатныя і адмоўныя бакі жыцьця і работы ў мясцовасьці неабходна асьвятляць у друку.

6. Студэнты-практыканты бяруцца на вучот у рабачкомах, фабзавкомах, або мясцкомах і працуюць па іх заданьнях, прымаючы актыўны ўдзел у жыцьці і працы прадпрыемства, удзельнічаючы ў вытворчых нарадах, рабочых сходах і г. д. арганічна зьвязаўшыся з рабочай масай.

7. Пасьля вакацый кожны працаваўшы на грамадзкай працы студэнт атрымоўвае ад мясцовай арганізацыі, узяўшай яго на вучот, водзыв аб сваёй рабоце.

8. У канцы вакацый уся праца калектыву пад'агульваецца студ. бюро або старастай і ўвесь матар'ял абавязкова дасылаецца ў Цэнтральнае Бюро Пралетстуду ЦСПСБ.

9. Задача мясцовых арганізацый—усямерная дапамога ў грамадзкай працы студэнцтву, кіраўніцтва ёю і поўнае мэтазгоднае скарыстаньне іх работы на мясцох.

Быць сьвядомым, актыўным арганізатарам сялянскай грамадзкасьці, дапамагчы сваёй вёсцы перайсьці на новы сацыялістычны шлях—задача і абавязак кожнага чырвонага студэнта. У працягу году студэнт набывае вялікі акадэмічны і грамадзкі багаж, у часе вакацый ён павінен гэтыя веды прыстасаваць на практыцы, памятаючы, што ў вёсцы, мястэчку неабходна здаць ня менш сур'ёзны залік, чым у навучальнай установе экзамен ва культурнага кіраўніка і арганізатара.

У часе лягернага збору, замяніўшы кнігу на вінтоўку, студэнт павінен быць прыкладам дысцыплінаванасьці і дапамагчы ў вольны час камандна-палітычнаму складу ў паліт-асьветнай працы сярод чырвонаармейцаў.

На фабрыцы, заводзе—у часе вытворчай практыкі, задача студэнта дапамагчы ў працы мясцовых арганізацый і адначасова з гэтым арганічна зьвязацца з рабочай масай прадпрыемства.

Цэнтральны Савет Прафэсыянальных Саюзаў Беларусі, Наркамасьветы БССР і ЦБ Пралетстуду спадзяюцца, што пралетарскае студэнцтва з належнай энэргіяй і актыўнасьцю прыме ўдзел у вялікай і адказнай працы і з посьпехам выканае ўскладзеныя на яго абавязкі.

ЦСПСБ

Наркамасьветы

ЦБ Пралетстуду

7-мы ВЫПУСК РАБФАКУ БДУ імя ПАКРОЎСКАГА.

Сёлета скончылі поўны курс рабфаку 88 студэнтаў.

Гэта ўжо сёмы выпуск рабфакаўцаў. Усяго за сем гадоў наш рабфак выпусьціў ужо 659 студэнтаў.

Склад канчаючых рабфак у гэтым годзе наступны: рабочых—31, батракоў—4, членаў с.-г. калгасаў—2, сялян-беднякоў—39, серадпякоў—7, выхав. дзіц. дамоў—3, служачых—2. У ліку скончыўшых 68 мужчын і 20 жанчын. Па партыйнасьці: членаў КП(б)Б—45, членаў ЛКСМБ—26, беспартыйных—17. Па нацыянальнасьці скончыўшыя падзяляюцца так: беларусаў—61, яўрэяў—17, расейцаў—6, іншых—4.

Індустрыялізацыя краіны ставіць востра пытаньне аб кадрах будаўнікоў сацыялістычнае гаспадаркі, і рабочыя факультэты ў гэтым напрамку зьяўляюцца адной з асноўных крыніц, адкуль будуць чэрпацца тыя кадры пралетарскага студэнцтва, якія павінны групаваць навакол сябе ўсё лепшае, што ёсьць у нашых вышэйшых школах.

Розьніца паміж спэцыялістым, які прайшоў рабфак, і старым спэцыялістым тая, што гэтыя чырвоныя спэцыялісты перад рабфакам прайшлі добрую папярэднюю падрыхтоўку каля станка або каля плуга, і таму усе свае думкі, як кіраўніка ў вытворчасьці ў адносінах да вытворчасьці яны прапушчаюць праз пралетарскую сьвядомасьць рабочага-спэцыяліста, які працуе для свае клясы, для якога вытворчасьць—яго вытворчасьць, у якога адносіны да рабочых ня „мы“ і „яны“, а „мы“, „усе сілы аддамо на пабудову сацыялізму!“

„Разам з рабочай клясай пад кіраўніцтвам камуністычнае партыі—кожны на свой пост у справе індустрыялізацыі краіны і калектывізацыі сельскай гаспадаркі!“

Вось асноўныя лёзунгі, з якімі рабфакавец павінен пайсьці ў вышэйшую школу, а адтуль на практычную працу па будаўніцтву сацыялістычнага жыцьця. Але гэтыя лёзунгі не павінны застацца толькі на паперы. Уся праца кожнага рабфакаўца павінна заўсёды праходзіць з пункту гледжаньня гэтых лёзунгаў як у ВНУ, так і на практычнай працы.

У параўнаньні з папярэднімі выпускамі, гэты выпуск вызначаецца сваёю падрыхтаванасьцю з боку акадэмічнага, прычым грамадзкі актыў быў тут аднача сна і актывам у справе акадэмічнай пасьпяховасьці.

Але гэты выпуск прымушае зрабіць некаторыя вывады на будучы час.

Набор гэтага выпуску быў зроблены без дастатковага абгаварэньня прынятых на рабфак мясцовымі арганізацыямі. Але ў сувязі з нядбайнымі адносінамі некаторых мясцовых органаў да завярэньня анкет і выдачы розных пасьведчаньняў, на рабфак пралезьлі розныя шкодныя элемэнты, якія былі выкрыты толькі ў гэтым годзе: было звольнена з рабфаку 5 асоб, якія дарэмна вучыліся і каштавалі дзяржаве шмат сродкаў.

Вывад: трэба, каб кандыдатура кожнага камандыруемага на рабфак належным чынам абмяркоўвалася на агульных сходах на заводзе або ў сельсавеце загадзя, каб на рабфак траплялі рабочыя ад варштату і сяляне бедпякі ды батракі—наогул тыя групы насельніцтва, якім толькі Кастрычнік адчыніў шырока дзьверы ў вышэйшыя навучальныя ўстановы.

Мы зварачваемся да ўсіх тых арганізацый, якія маюць дачыненьне да камандыровак, вельмі ўважліва аднесьціся да камандыруемых у наступным годзе, каб такіх здарэньняў, як пасылка замест рабоча-батрацка-бядняцкага ядра розных дзелавадаў, машыністак, рахункаводаў і іншых больш не здаралася.

Апошняе, на што трэба зьвярнуць увагу,—гэта сувязь паміж студэнтамі рабфаку і тымі фабрыкамі, заводамі, сельсаветамі, якія паслалі рабфакаўца на вучобу. Трэба, каб тыя, хто паслаў таварыша вучыцца, патрабавалі ад яго адказу—што ён робіць на рабфаку і як ён робіць, а рабфакавец павінен цьвёрда ведаць, што толькі дзякуючы цеснай сувязі з масамі яго работа на рабфаку будзе карыснай і поўнай.

Патрэбна зацікаўленасьць працаю рабфаку з боку нашых прадпрыемстваў, а рабфак павінен шырока інфармаваць аб сваей працы, ставячы даклады на агульных сходах рабочых. Сувязь рабфаку з рабочымі масамі, з вытворчасьцю—асноўны лёзунг далейшай працы рабфаку.

Дэкан рабфаку М. ЛОЙКА

УРАЧЫСТАСЬЦЬ ВЫПЛАТЫ ВЫЙГРЫШУ Ў 5000 рублёў.

(АСТРАШЫЦКІ ГАРАДОК, МЕНШЧЫНА).

У нядзелю, 9 чэрвеня, у Астрашыцкім Гарадку адбылася ўрачыстая перадача выйгрышу ў 5000 руб. бухгальтару мясцовага камбінату т. М.

У нардоме народу—няма дзе яблыку ўпасьці. Большасьць прысутных—сяляне з навакольных вёсак. Прысутнічаюць таксама ўсе члены пленуму сельсавету. На ўрачыстасьць з Менску прыехалі прадстаўнікі АВК, Дзяржбанку, галоўнай касы ашчаднасьці і акрфа.

У залі нардому устаноўлен гучнагаварыцель, які адчыніў урачысты вечар.

Радыё-цэнтр перадаваў з Менску па радыё прывітаньне насельніцтву Астрашыцка-Гарадоцкага раёну з выйгрышам у 5000 руб., які прыпаў на аблігацыю, прададзеную ў гэтым раёне.

Пасьля гэтага выступалі—старшыня РВК і прыехаўшыя таварышы з Менску якія азначылі на вялікую карысьць дзяржаўных пазык для нашага сацыялістычна будаўніцтва і трымацеляў аблігацый пазык.

Шчасьліўцу была перададзена ашчадная кніжка з укладам прыпаўшага выйгрышу, бо сам выйграўшы выказаў пажаданьне ўнесьці грошы ў касу ашчаднасьці і перадаць РВК 600 р. на арганізацыю піянэрскага клюбу.

Пры нардоме быў арганізаван кіёск, які прадаваў аблігацыі пазык, правяраў жадаючым, ці ня прыпаў выйгрыш на іх аблігацыі, і аплачваў купоны. За вечар прададзена розных аблігацый больш як на 600 руб. і аплачана вялікая колькасьць купонаў.

Трэба сказаць, што мясцовае с.-гасп. крэдытнае таварыства і ашчадная каса недастаткова ахапілі сялянства па абслугоўваньні іх у сэнсе распаўсюджваньня пазык.

На ўрачыстым сходзе сялянства і ўсё мясцовае насельніцтва пераканалася, якая карысьць бывае ад трыманьня на руках аблігацый дзяржаўных пазык.

ДА ЧЫСТКІ САВЕЦКАГА АПАРАТУ

„Правяраць людзей і правяраць факты выкананьня справы—у гэтым, яшчэ раз у гэтым, толькі ў гэтым аснова ўсёй працы, усёй палітыкі“. *Ленін.*

Узмацнім барацьбу з бюракратызмам.

На даным этапе сацыялістычнага будаўніцтва, калі рабочая кляса, працоўнае сялянства і наогул уся савецкая грамадзкасьць пад кіраўніцтвам кампартыі вырашаюць вялізарнейшыя задачы па ўзьняцьцю вытворчых сіл краіны, па стварэньню новых каштоўнасьцяй, па ўздыму культурнасьці мас, надзвычайна вялікае значэньне набывае ўзмацненьне барацьбы з бюракратызмам, які прыносіць значную шкоду творчай працы працоўных мас ва ўсіх галінах гаспадарчай і культурнай дзейнасьці.

Па пытаньне барацьбы з бюракратызмам партыя ні адзін раз завострыла ўвагу працоўных, аднак неабходна адзначыць, што ў гэтай галіне працы мы маем менш усяго посьпехаў, чым у іншых. Справа барацьбы з бюракратызмам цяжкая і доўгая, бо карэньні бюракратызму ляжаць галоўным чынам у нашай адсталасьці, а зьнішчэньне апошняй працэс доўгі, патрэбны цэлыя гады. Алеж гэта зусім ня значыць, што мы не павінны штодзённа, упарта змагацца з хваравітымі зьявамі, наадварот бязьлітасная барацьба з імі ў нашым апараце выклікаецца ўсім ходам сацыялістычнага будаўніцтва.

Бюракратызм—хвароба нашага апарату, гэта спадчына мінулага, гэта такая сыстэма працы, якая характарызуецца канцэлярскім фармалізмам, якая іншы раз „фармальна правільна, а па сутнасьці зьдзекі, якая ўбівае ўсякую творчую ініцыятыву, якая скажае клясавую пралетарскую лінію, якая нясе валакіту, безадказнасьць, безкантрольнасьць, невыкананьне дырэктыў вышэйшых органаў і г. д.

Як на надзвычайна хваравітае зьявішча, на якое трэба зьвярнуць увагу—гэта на прымірэнчыя адносіны да бюракратызму, на страту пачуцьця ў некаторых зьвеньнях нашага апарату. [illegible]

што на адной паперцы было трыццаць рэзалюцый, прычым пытаньне аб якім ішла рэч у гэтай паперцы, рэзалюцыямі не вырашалася. Гэта агіднейшы факт: трыццаць адказных працаўнікоў пісала рэзалюцыі, паперка праходзіла цераз дзесяткі, а можа і сотні рук супрацоўнікаў больш нізкага рангу і ніхто не задумаўся аб тым, што гэта зьдзекі, гульня, а ня праца савецкага апарату.

Гэты агідны факт выявіўся толькі ў час падрыхтоўчай працы да чысткі савапарату.

Колькі разоў наш друк біў і вельмі моцна біў за ўсякую непатрэбную анкетную творчасьць, між тым Магілеўскі малочна-жывёлагад. саюз паслаў-жа анкету прапойскім бабулям, якія аб'ядналіся ў птушынае т-ва з запытаньнем ці ведаюць яны ангельскую, францускую, нямецкую ці іншыя мовы. Няўжо тут толькі галавацяпства, няўжо тут няма злачынства, зьдзеку? Нам здаецца пытаньне яснае і камэнтары зусім непатрэбны.

Абвастрэньне клясавай барацьбы, якая адбываецца на глебе эканамічных працэсаў, з прычыны наступу сацыялістычных элемэнтаў гаспадаркі на капіталістычныя, актывізуе варожыя нам элемэнты і ня можа не ўзмацняць бюракратызму ў савапараце. Мы назіраем цэлы шэраг нядбайных, а іншы раз прост злачынных адносін да працы.

Вось возьмем, напрыклад, Белкаапсаюз: прыблізна месяцаў два таму назад на старонках нашай газэты было ўзьнята пытаньне аб масавых растратах у нізавой сетцы спажывецкай каапэрацыі, газэта прасіла выказацца па гэтаму пытаньню, між тым кіруючыя органы спажывецкай каапэрацыі на гэта не зьвярнулі ўвагі, хаця растраты і цяпер маюць месца. Трэба з усёй ра- [illegible]

каапэрацыі, каб пазбавіцца тых масавых растрат, якія назіраюцца да апошняга часу. Трэба чым хутчэй праверыць апарат спажывецкай каапэрацыі, узмацніць кантроль працоўных мас, узяць больш рашучы курс на вылучэнства рабочых і працоўнага сялянства для замены нягодных элемэнтаў.

Мы ўзялі некалькі прыкладаў дрэннай, нягоднай працы нашага апарату, гэтыя прыклады можна было-б значна працягнуць: тут і менскі вадаканал, які выклікаў значную колькасьць сьлесароў з Масквы заплаціў ім грошы і, не скарыстаўшы адаслаў назад, можна было-б прывесьці шэраг фактаў скрыўленьня ідэолёгічнай лініі ў культасьветных установах, скрыўленьне клясавай лініі зямельнымі органамі і г. д.

Усе гэтыя факты сьведчаць аб тым, што ўзмацненьне барацьбы з бюракратызмам зьяўляецца актуальнейшаю задачаю. Трэба рашуча адкінуць такія гутаркі, якія вельмі часта сустракаюцца сярод супрацоўнікаў асобных устаноў, што вось у нашай установе няма бюракратызму, што ў нас усё добра і г. д. Такія гутаркі шкодзяць справе, яны замазваюць недахопы і не завастраюць увагі на змаганьні з імі. Зразумела, мы павінны выяўляць і паказваць прыкладную, узорную працу, але разам з гэтым рашуча ўсімі спосабамі весьці змаганьне з усялякімі шкоднымі зьявамі, якія не даюць магчымасьці аздаравіць апарат, наблізіць яго да мас, палепшыць яго працу, каб ён належным чынам ажыцьцяўляў тыя задачы, якія высоўваюцца перад ім сучасным перыядам сацыялістычнага будаўніцтва.

Разам з гэтым неабходна мабілізаваць і прыцягнуць шырокія масы працоўных для ажыцьцяўленьня кантролю, палепшаньня апарату і барацьбы з бюракратызмам. У гэтым залог больш [illegible]

Я. М.

Сьмярдзючыя справы.

У Менску ёсьць новая ўстанова—Вадаканал [illegible]

Рыхтуем замену.

[illegible]

ПА БЕЛАРУСКАЙ ССР.

(Ад нашых карэспандэнтаў).

Ёсьць дасягненьні, але і недахопаў шмат ня трэба.

Мазыр, 7-VI. [illegible]

М. Г.

Вясеньняя пасеўкампанія прайшла з посьпехам.

(Полацкі раён).

[illegible]

С. Н.

Спэцыялісты-інжынэры супроць шкоднікаў.

ГОМЕЛЬ, 7-6. [illegible]

Вялікая экскурсія рабочых.

Магілеў, 10-6. [illegible]

Двухтыднёвік па барацьбе са шкоднікамі

Полацак, 9-6. [illegible]

Дадатковая падпісваюцца на пазыку.

Гомель, 10-6. [illegible]

Сынагогі—пад культурныя ўстановы.

Полацак, 8-6. [illegible]

Міхед.

Новая фабрыка ў Магілеве.

Магілеў, 8-6. [illegible]

Праверка кіруючых кадраў КП(б)Б

На пятым куставе.

[illegible]

На запытаньні адказвае:

— Я быў пакінут „Бундам“ для працы падпольна пры паляках. Зьвязваўся з бальшавіцкімі арганізацыямі.

Выходзіць на трыбуну тав. Ігнатоўскі. Усе прысутныя з вялікай зацікаўленасьцю слухаюць, што гаворыць Ігнатоўскі.

У партыі з 1920 году. Беларус. Быў пэдагогам. З 1901 да 1918 году—ў партыі эсэраў. У 19-20 г. г. пры паляках—старшыня падпольнай беларускай камуністычнай арганізацыі, якая працавала па дырэктывах кампартыі.

Тав. Ігнатоўскі лічыць памылкай сваю працу ў партыі с-р. Але ўсё-ж і тады ён падпадаў прасьледваньням: быў у турме і ў высылцы.

Тав. Ігнатоўскі адказаў на шмат запытаньняў.

Выступаўшыя адзначылі, што т. Ігнатоўскі прызнае свае памылкі, калі іх яму зазначае партыя. Тав. Ігнатоўскі вядзе барацьбу з нацыянал-шавінізмам у Акадэміі Навук, дзе ён зараз прэзыдэнтам.

Правяраюцца таварышы: Крыпец, Асьмоў, Руткоўская, Аршанскі, Бурштэйн, Гнілякевіч.

Галовы ўсіх павярнуліся да трыбуны, [illegible]

адміністрацыйным парадку. Быў у [illegible] най арміі. Член ЦКК КП(б)Б. За[illegible] рэктар хлебазаводу.

Тав. Кеніга праводзяць воплеска[illegible]

Доўгія спрэчкі выклікала пы[illegible] з тав. Ляндау.

У партыі т. Ляндау з 1920 году[illegible] чы стаж—18 год. Быў у Чырвона[illegible] Зараз—вылучэнец—член праўлень[illegible] каапсаюзу. Кандыдат у члены ЦК [illegible] Працаваў падпольна ў Польшчы.

Спрэчкі, разгорнутыя вакол тав. Л[illegible] паказалі, што ў ячэйцы, дзе прац[illegible] Ляндау—нездаровае становішча. В[illegible] ліся, што ў ЦК партыі ён можа [illegible] але правяраць другіх яму даручыц[illegible] га. Тав. Герасімаў адзначыў, што [illegible] будзе абсьледаваць усю работу і, [illegible] становішча ячэйкі Меншвэю.

Апошнім правяраўся тав. Рах[illegible] партыі з 1913 году. Яўрэй. Рабочы. Быў з 1919 да 1926 год у Чы[illegible] арміі. Працуе цяпер на шпалернай[illegible] Член ЦКК КП(б)Б.

Быў у высылцы, цяпер зьяўляец[illegible] нам таварыства паліткатаржан.

Выступаўшыя адзначалі, што ён [illegible] таварыш на вытворчасьці. Мае аўт[illegible] у ячэйцы.

А. Па[illegible]

ЯК РАЗГОРТВАЕЦЦА КАМУНАЛЬНА[illegible] БУДАЎНІЦТВА У МЕНСКУ

(НА ПЛЕНУМЕ МЕНСКАГА ГАРСАВЕТУ).

На пленуме гарсавету, які адбыўся 7-га чэрвеня. быў заслуханы даклад т. Дзічкоўскага аб тым, як разгортваецца сёлета камунальнае будаўніцтва ў Менску.

Камунальнае будаўніцтва гэтага сэзону падзяляецца на 5 асноўных груп: каналізацыя, трамвай, жыльлёвае будаўніцтва, дабрабыт і грамадзкія працы.

Па каналізацыі сёлета маюць быць праведзены работы на агульную суму 1.515.000 руб. Сюды ўваходзіць далейшае правядзеньне каналізацыі па вуліцах, дамовае злучэньне, арганізацыя фільтравальнага поля і інш.

На правядзеньне трамваю мяркуецца затраціць сёлета звыш 1.500.000 руб. Аднача сова будзе абсталявана спэцыяльная падстанцыя, пабудова якой абыйдзецца 75.000 руб. Абсталяваньне падстанцыі будзе закончана ў жніўні г. г. Заказаны ўжо трамвайныя вагоны, і ў верасьні можна будзе пусьціць трамвай. Зараз узмоцненым тэмпам праводзіцца ўкладка трайвайных рэек.

Пакуль што нявыразна абстаіць справа з пабудовай трамвайнага парку, які павінен аднача сова зьявіцца і аўтобусным паркам. Складзены 2 праэкты на будаўніцтва, але ніводзін з іх пакуль што не зацьверджан. Калі нават будаўніцтва парка распачнецца і ў ліпені, дык і то да зімы памяшканьне ня будзе поўнасьцю скончана.

Перабояў у працы з-за няхвату будаўнічых матар'яляў не назіраецца, і ёсьць меркаваньні, што трамвайнае будаўніцтва будзе поўнасьцю забясьпечана ўсім патрэбным абсталяваньнем.

Новае жыльлёвае будаўніцтва па лініі камгасу разгортваецца даволі інтэнсыўна. На гэту справу сёлета вызначана 635.000 руб. У хуткім часе будзе закончаны дом на 70 кватэр і 2 дамы па 12 кватэр кожны. Сёлета-ж пачалося будаўніцтва новага 56 кватэрнага дому на Маскоўскай вуліцы; апроч гэтага, на рамонт камунальных дамоў сёлета вызначана да 60.000 руб., а патрабуецца да 200.000 р. У зьвязку з тым, што зараз не хапае сродкаў на правядзеньне рамонсу, камгас мяркуе ў канцы лета распачаць больш грунтоўны рамонт сваіх дамоў за кошт асыгнаваньняў новага гаспадарчага году.

Дзеля захаваньня жыльлёвага [illegible] камгас прыняў захады, каб перав[illegible] скласьці ў іншым месцы тыя дамы[illegible] здымаюцца з месца, на якім бу[illegible] давацца Дом Ураду. Апроч гэтага[illegible] маюцца захады да арганізацыі 18-[illegible] тэр у б. царкве і школе сьляпых.

На дабрабыт гораду вызначана [illegible] руб., што, бязумоўна, ня можа [illegible] ліць усе запатрабаваньні. На грам[illegible] работы вызначана 242.000 руб. [illegible] зараз яны ня могуць шырока [illegible] нуцца з тае прычыны, што на [illegible] Працы няма патрэбнай чорн[illegible] чай сілы, на якой пераважна грунт[illegible] грамадзкія работы. Трэба меркавац[illegible] яны належна разгорнуцца пад кане[illegible] калі на будаўнічых работах вызв[illegible] частка чорнарабочых.

АБ ЧЫМ ГАВОРАЦЬ [illegible] ПУТАТЫ.

Тав. Пучнікаў гаворыць аб тым[illegible] гарадзкі сад ня трэба рабіць закр[illegible] Агароджа ўздоўж р. Сьвіслачы бу[illegible] штаваць вельмі дорага; на гэту [illegible] пойдзе шмат дошчак, у той час, к[illegible] рынку адчуваецца недахоп у гэты[illegible] даўнічых матар'ялах.

Вясной,—кажа прамоўца,—калі н[illegible] паводка, паркан будзе зьнесены, [illegible] ён устаіць, дык будзе вялікі нап[illegible] электрастанцыю.

Мы вельмі мала зьвяртаем уваг[illegible] значае т. Акуліч,—на перабрукаваньн[illegible] ліц. На Ракаўскім тракце такія гл[illegible] выбоіны, што нельга праехаць з [illegible] най, бо яна напэўна зломіцца. Н[illegible] дзячы на тое, што па гэтай вуліцы [illegible] ужо 5 і будуецца 6-ты завод—ніч[illegible] робіцца, каб замасьціць калдобіны.

У нас вельмі часта кідаюць срод[illegible] вей вецер,—скардзіцца т. Бельяновіч. [illegible] тась і пазалетась былі праведзены д[illegible] кі і канавы ў Антонаўскім парку, [illegible] лета пра яго ўжо забыліся. Даро[illegible] канавы размыты дажджамі і разгаро[illegible] жывёлай.

Тав. Гармізэ зварачвае ўвагу н[illegible] што трэба больш рашуча праводзі[illegible] монты ў камгаскіх дамох.

Да перавыбараў жыльлёва[illegible] каапэрацыі.

У бліжэйшыя часы пачнецца перавыбарчая кампанія па ўсёй сыстэме жыльлёвай каапэрацыі.

На склікаемых агульных сходах дзейнасьць органаў каапэрацыі павінна быць узята пад агонь дзелавой самакрытыкі. Гэты абстрэл павінен высьвятліць становішча ўсёй працы і ў прыватнасьці культурна-бытавой арганізацыйна-абслугоўваючай і г. д.

У культурна-бытавых адносінах зроблена шмат, але-ж на гэтым застанавіцца нельга. Трэба на гэту галіну працы больш зьвярнуць увагі, чымся было раней.

Арганізацыйная праца таксама мае некаторыя недахопы. Белжылсаюз ня можа ахапіць сталым кіраўніцтвам нізавую сець. Саюз трэба, мусіць, некалькі рэарганізаваць.

Па нашай думцы трэба ў Менску арганізаваць акруговы саюз жыльлёвай каапэрацыі, які-б абслугоўваў нізоўку Менскай акругі. Арганізацыяй акруговага жылсаюзу магчыма палепшыць працу жылкаапэрацыі Менскай акругі бо Белжылсаюз ня можа зьвярнуць значнай увагі апошняй, маючы на сабе рэспубліканскія функцыі. На гэтым пункце погляду стаяць некаторыя кіруючыя акруговыя ўстановы і арганізацыі. На сыстэмах саматужна-пр[illegible] словай, спажывецкай і інш. віда[illegible] апэрацыі гэта ўжо праведзена і ў [illegible] ску ёсьць акруговыя аб'яднаньні.

У працы жылкаапэрацыі ёсьць [illegible] фэкты якія выклікаюць частыя [illegible] тэсты пайнікаў адносна пыта[illegible] разьмеркаваньня жыльлёвай пло[illegible] рамонтаў і г. д. Няўжо нельга [illegible] пытаньні разьвязаць без пратэ[illegible] Зразумела, што пры правільным [illegible] ходзе да разьмеркаваньня жыль[illegible] памяшканьняў, рамонтаў дамоў, [illegible] ўмове разгортваньня грамадзкасьці[illegible] вакол жылкоопаў—гэта магчыма.

Вопыт працы паказаў, што ў жактах, дзе такі парадак прав[illegible] (жакт № 17—Менск) скарг па [illegible] пытаньнях амаль ня было, а [illegible] былі, дык адзінкавыя выпадкі.

Перавыбарчая кампанія павінна сама пакончыць з адміністрацы[illegible] камандаваньнем, парушэньнем [illegible] праўленьнем жыхароў, самаўпра[illegible] ўсяленьне ў кватэру жыхароў, [illegible] кідваньне рэчаў і г. д.

Праўленьням жылкаапэратываў [illegible] ба падабраць добры склад прадста[illegible] коў і асабліва зьвярнуць увагу на [illegible] бор сяброў рэвізійных камісій—пер[illegible] кантролю органу каапэрацыі.

Плян кантрактацыі яравых выканаем.

Ворша, 7-VI. З кожным днём становішча выкананьня кантрактацыі яравых на Аршаншчыне паляпшаецца.

Да гэтага часу, план кантрактацыі яравых па акрузе выкананы: па льно-валакну—на 100 проц., па льно-насеньню—на 110 проц., па аўсу на 85 проц., па ячменю—на 80 проц., па бульбе на 51 [illegible]

Вельмі добра, з значным перавы[illegible] нем пляна ў праходзіць кантрактац[illegible] Талочынскім, Ляднянскім і Багушэ[illegible] раёнах і зусім слаба праходзіць [illegible] трактацыя ў Расьнянскім, Кохана[illegible] Аршанскім раёнах.

А.

ПРАЛЕТАРСКАЕ ПРЫВІТАНЬНЕ ЧЫРВОНАЙ АРМІІ.

Тысячы працоўных прышлі ў лягер, каб прывітаць чырвоных байцоў. Сувязь Чырвонай арміі з працоўнымі—залог узмацненьня абараназдольнасьці СССР.

У № Беларускай дывізіі.

…зыка грае Інтэрнацыянал, пад …гук гармат і салют узьвіваецца …

…учысты незабываемы момант…

…ымлівае слова тав. Хацкевіч.

— Таварышы! Ад ЦК КП(б)Б і ад … БССР чырвонаармейцам, каман… і палітпрацаўнікам—шчырае …ітаньне.

…утнае «ура» тысяч доўга не дае …Хацкевічу пачаць прывітальную …ву…

— Вітаю вас з адкрыцьцем лягер… збору… Пры выразнэньні задач …ы нашай краіны лягерны збор … сваё асаблівае, вялікае зна…ньне.

…жны рабочы, кожны батрак і се… павінны добра разумець, што … таго, каб абараніць Савецкі Саюз, …ць рашучы адпор імкненьням …тнай контррэвалюцыі задушыць …аву Саветаў, для таго, каб пась… разьвіваць сацыялістычнае бу…ўніцтва, мы павінны мець моцную, …льную і палітычна-сьвядомую …рвоную армію.

— XVI партыйная канфэрэнцыя і … Усесаюзны Зьезд Саветаў завастрылі … мільённых мас працоўных на …ньні ваеннай небясьпекі.

…публіка саветаў узмацняецца … тэмпам разгортвацца інду…лізацыя краіны, расьце сацыялі…ы сэктар сельскай гаспадаркі, па…аецца актыўнасьць рабочае клясы. …ам з гэтым расьце ненавісьць …азсі да адзінай у сьвеце прале…ай дзяржавы і яна рыхтуе су… нас вайну.

— Мы ўвесь час імкнуліся і …ся захаваць палітыку міру, але …шы спробы ажыцьцёвіць праэкт …ульнага разбраеньня сустрэлі …ае супраціўленьне з боку імпэ…стаў. Гэта прымушае нас быць …рце, быць гатовымі да рашучых … за перамогу сусьветнай рэвалю…

— Мы, як і раней, будзем няўхільна праводзіць палітыку міру, будзем яшчэ больш узмацняць тэмп індустрыялізацыі краіны і калгаснага будаўніцтва. Мы будзем яшчэ больш рашуча разгортваць сацыялістычны наступ на кулака і нэпмана.

— Мы ўсе гэтыя задачы павінны выканаць і выканаем, бо на варце краіны працоўных стаіць наша слаўная Чырвоная армія.

На адчыненьні лягераў.

Віталі таксама чырвоных байцоў т. Аксючыц—ад Акрвыканкому, КП(б)Б, Акрвыканкому і гарсавету, Старшыня ЦСПСБ т. Рыжоў - ад прафсаюзаў Савецкай Беларусі, тав. Папякоў—ад Акругкому ЛКСМБ. Выступалі з прывітаньнем ад імя рабочых Барысаўшчыны і менскіх чыгуначнікаў т. т. Аляксеева і Максімчук.

На прывітаньні адказаў пераменьнік т. Касовіч, які запэўніў камуністычную партыю, урад і ўсіх працоўных краіны, што Чырвоная армія будзе яшчэ з большай энэргіяй узбройвацца вайсковымі ведамі, каб у патрэбны момант даць ворагу рашучы адпор.

Музыка зайграла цэраманіяльны марш,—і каля трыбуны з прадстаўнікамі партыі, ураду, рабочых і работніц праходзяць часьці № Беларускай дывізіі, адказваючы грамавым „ура“ на прывітаньні

Горад белых палатак.

…8-й гадзіны раніцы і да 2-й га… дню ня спыняючыся, цягнулася з …у ў напрамку „Чырвонага Уро…а“ беспарарыўная стужка людзей. … вялікія і малыя, моладзь і ста… людзі. Ніколі яшчэ ня было на …еньні лягеру № Беларускай ды… такога вялікага натоўпу людзей. …я ішлі арганізаваным парадкам, сьпевы і бадзёрыя гукі музыкі. …я ехалі на звозчыках, вэлёсыпэ… …ішлі ў адзіночку.

…гонаўскі лес раптам ажыў і на…ўся шматлікімі, рознастайнымі га…і і сьпевамі. Гукі песьняў, музы… …гоману зьліліся ў адно няcьціха…зха, якое доўгімі пералівамі раз…ся па ўсім лесе.

* * *

… ахапіць вокам, раскінуўся белы …ок палатак—гэтых хатак чырво…ейцаў. Маленькія яны, але песь… вока сваёй бялізной, чыстатой. …ы — надзвычайна чыста, дарожкі …аны жаўцяком, абкладзены зялё… дзірванам, клюмбы з кветкамі, …зюткія бярозавыя прысады ў пе…нку з панурымі хвоямі—усё гэта … робіць уражаньне нейкай асаблі… бадзёрасьці, рупнасьці, працаві… і дысцыпліны. У гэтых палат… у гэтых клюбах, з дошчак, чыр… …х кутках працуе над сабой, ліквідуе няпісьменнасьць, паглыбляе свае вайсковыя веды чырвонаармеец.

* * *

Лятучы мітынг, а пасьля парад войску. На трыбуне т. т. Хацкевіч, Аксючыц, Лакціёнаў, Васілевіч (АБВШ), Рыжоў, Сянькевіч і інш. Пачынаюць праходзіць калёны байцоў.

Няхай жыве адважная Чырвоная армія !„Прывітаньне чырвоным байцам“! «Няхай жыве авангард пралетарыяту—Камуністычная партыя!“...—нясецца з трыбуны.

У адказ гучнае „ура“ разрэзвае паветра, магутнымі хвалямі пераліваецца па лягеры, заціхаючы ў лесе.

Калёны за калёнамі праходзяць загарэлыя, бадзёрыя байцы; стройныя шэрагі, цьвёрдая паходка, рытмічнае выкананьне каманды.

* * *

Парад скончыўся. Забурліў палатняны гарадок. Шумлівай хваляй паліліся па шырокіх вуліцах чырвонаармейцы, госьці. Чырвоныя байцы паказваюць шэфам свае хаткі-палаткі, апавядаюць, як працуюць, як вучацца. Бадзёры сьмех зьвініць у паветры і льлюцца гукі гармонікі бубнаў. Пачаліся сьпевы.

На гэты малюнак радасьці, бадзёрасьці і бурапеннай маладосьці сонца пяшчотна пасылае свае гарачыя прамені. І.

З жыцьця палатнянага гораду.

(*Ад нашага карэспандэнта*).

АБРАЗОК З МІНУЛАГА.

Недалёка ад гор. Воршы на левым беразе Дняпра сотні год таму назад былі заснаваны два манастыры. Манастырскія сьцены, цэркаўкі, званіцы з сваімі падзямельлямі, недасьледаванымі і да гэтага часу, сёньня ператвораны ў вайсковыя гарадкі. Уся манастырская трухлявіна, якая захавалася, яскрава сьведчыць аб тэй цемры, якую сеялі сотні агітатараў-манахаў сярод вакольнага сялянства.

Манахі альбо „людзі во хрысьце“ раскапусьцілі сваё незалежнае магнацтва на сотнях гэктараў самай найлепшай пахаці, захапіўшы пад сваё ўладаньне тысячы дзесяцін лесу.

За манастырскую агароду хадзілі нямногія. У гэтыя „сьвятыя“ ачагі доступ селяніну быў толькі ў часе фэстаў, калі ён прыходзіў пакланіцца на цудоўную „матку боскую“, кідаючы „брацці во хрысьце“ ахвяры, за кошт якіх „сьвятая брацця“ на зямлі вяла арыстакратычнае жыцьцё. Пад заслонаю рэлігіі гэта „браньця“ п'янствавала, распусьнічала, абдзірала сумленных людзей.

Перада мною старэнькі, згорблены ад цяжкай працы дзядулька. Ён апавядае:

— Было жыцьцё, лепш і не ўспамінаць. Вось манастыры, колькі ў іх пагарэла за мае крывавыя мазалі васковых сьвечак,—як верыў я ў бога,—а зараз, калі прагналі гэтых п'явак народных, усё стала проста, зразумела, і з мяне, былога веруючага, стаў бязбожнік. Я ўспамінаю, як манахі і манашкі выклянчвалі апошняе добра ў селяніна, абяцаючы маліцца богу.

Каля новых палатак: Члены ЦВК БССР аглядаюць палатняны гарадок.

ТАМ, ДЗЕ БЫЛІ МАНАХІ.

Так было раней за манастырскімі сьценамі, а сёньня—ў іх—вайсковыя гарадкі; сёньня роўненькімі радамі рассыпаліся белымі грыбамі палаткі, у якіх жывуць тысячы маладых, бадзёрых вясковых і гарадзкіх хлапцоў—чырвоных байцоў-пераменьнікаў.

Сама мясцовасьць—сасновы лес, блакітны дзядуля-Дняпро яшчэ больш надае запалу і бадзёрасьці да працы, да вайсковай вучобы.

Палаткі не нацягнуты: яшчэ і гнёзды трэба рыхтаваць мацней за працу. Дзень, другі, трэці—і самае галоўнае зроблена. Палатачныя гнёзды перабеставаны занава, на новай пляцоўцы.

— Тав. камандзір, як быць, перашкаджаюць пні праклясьці лінейку. Мо дазволіце адвесьці ў бок?—пытаецца зараны бойкі пераменьнік.

— У бок — які сорамі.. А выкапаць нельга?..

— Правільна... Зараз... адказвае баец і прымаецца за працу.

Праз кароткі час пні як бутэлечныя коркі, апынуліся на павэрху. Паўгадзіны таму назад тут былі пні, а зараз роўненькая лінеечка, пасыпаная жоўценькім пяском, яшчэ больш упрыгожвае белыя палаткі.

ПАЧАЛАСЯ ВАЙСКОВАЯ ВУЧОБА.

Абсталяваліся, а цяпер і за вучобу. Спачатку здавалася цяжка. Шмат пераменьнікаў зьявілася, якія карысталіся адтэрміноўкамі, і ў вайсковай справе амаль няпісьменныя—іх трэба вучыць.

Гучыць каманда: — № рота, стройся! Выстраіліся. Замест роўненькай стрункі шарэнгі атрымалася „зьмейка“.

— Падраўняцца! На першы другі разьлічыся!

Падраўняліся, але ўсё-ж далёка ня так як трэба. Камандзір выпраўляе памылкі.

На страявую падрыхтоўку шмат часу губляць ня прышлося. Некалькі дзён—і страявая вывучка абдолена.

— Сёньня атрымаем вінтоўкі—усхваляваным ад радасьці голасам аб'вясьціў пераменьнік Оксман.

— Вінтоўкі... Падумаеш, вялікая важнасьць... Яшчэ хоціць, душу вымуць... Радуецца, было-б часу лепш-бы ў горад пусьцілі...—працадзіў праз зубы пераменьнік Р. Яму не падабаецца вайсковая вучоба. Ён заўсёды хмуры, надуты, з сумным настроем, заўсёды выказвае думку, каб часьцей пускалі ў горад, але таварышы па палатцы пераконваюць апошняга і даюць правільныя парады.

Байцы-пераменьнікі вінтоўку вывучылі на зубок. Пара вучэбных дзён з вінтоўкай—і пераменьнікі з бадзёрымі песьнямі накіроўваюцца на стральбу. Вось прыжмурвае левае вока, к правай загарэлай шчацэ прыкладзен прыклад. Цэль узята правільна—чорнае яблыка.

— Агонь.—І шэры сьвінец бобам садануў па мішэнях. Усе бегам к мішэням. Першы раз і ў самае яблыка — добра.

СТРОГА ЗАХОЎВАЦЬ ЧАС.

Белы палатняны горад жыве жыцьцём строгага разьмеркаваньня часу. У 6 гадзін раніцы пад'ём. Паверка, зарадка і чай.

З 7 гадзін вучоба. З 11 да 12 купацца на сівы хрыбет Дняпра. З 12 да 1—абед. З 1 да 2 гадзін — „мёртвая“ гадзіна.

Пасьля „мёртвай“ гадзіны з 3-х гадзін да 6-ці зноў вучоба. У 10 гадзін вечара паверка, адбой і пасьля усе, як адзін сп…

Заўтра байцы ня будуць падобны на сёньня, таксама як і сёньня ня сходзяцца з учарайшымі. З кожным днём папаўняюцца веды, абагачаецца розум, пашыраецца сьветапогляд пераменьнікаў. Учора нешта для байца было загадкай, сёньня—ён гэта зразумее.

ВЫСТУПІЛІ Ў САЦЫЯЛІСТЫЧНАЕ СПАБОРНІЦТВА

Радавыя байцы-пераменьнікі сумесна з кадравікамі і камсаліткаладам палка выступілі ў сацыялістычнае спаборніцтва.

Лепш ведаць вайсковую справу, быць вайскова пісьменным і сьвядомым байцом у часе вайны, добрым культурным гаспадаром на гаспадарцы—задача чырвонаармейца-пераменьніка.

Даць як мага больш вайсковых ведаў, навучыць хутчэй і лепш байца ўсім новым вайсковым удасканаленьням тэхнічным прыёмам—задача кампалітскладу. Гэткую задачу ставяць перад сабой усе падразьдзяленьні палка і стараюцца на выперадкі яе ажыцьцявіць. Разам з гэтым наш полк выклікаў № полк гор. Смаленску ўступіць з ім у сацыялістычнае спаборніцтва.

Жыхары белага гарадка аб рабочых шэфах таксама не забылі. Рабочых, тэхнікаў і інжынэраў Сталінстроя, якія будуюць электрычнае сэрца Беларусі, полк выклікаў у сацыялістычнае спаборніцтва.

— Вы давайце шпарчэй і лепшай якасьці са стопроцантнай нагрузкай выпрацоўку сваё электрычнае прадукцыі, а мы папоўнім новымі ўдасканаленымі вайсковымі ведамі сябе і ўсе шчыльнымі шэрагамі возьмемся за ажыцьцяўленьне пяцігодкі,—так казалі байцы і дабавілі:

— Рабочыя прадпрыемстваў г. Воршы, чыгуначнага вузла, драцяна-цьвіковага заводу „Чырвоны Кастрычнік“, фабрыкі „Дняпроўская Мануфактура“, „Якаўлевіцкай суконнай фабрыкі“, мы вас не забылі: вы ўзьнімайце вытворчасьць працы, удасканальвайце сваю тэхніку, павялічвайце вытворчасьць прадукцыі і хутчэй выступайце ў сацыялістычнае спаборніцтва — наш полк рыхтуецца і будзе чакаць—голас чырвонаармейцаў.

У БЕЛЫМ ГОРАДЗЕ ВЕСЯЛЕЙ.

Пераменьнікам, прышоўшым з гораду і вёскі, спачатку здавалася, што будзе сумна. Але ўсё гэта дарма. Зараз кожны думае наадварот. Вучоба ў першую чаргу засела ў галаве кожнага прызыванага байца. У незанятны час вясёласьці больш, як трэба: дзесяткі гармонік, скокі, сьпевы, гульні, футбол, гарадкі, валейбол, пушбол, лапта—вось табе культурнае і карыснае правядзеньне часу. Час ідзе няпрыкметна. Байцы навучаюцца вайсковай справе, а разам з гэтым выхоўваюцца фізычна, закаляюць свой арганізм на сонцы, у вадзе, за гульнямі.

Кожную нядзелю дзесяткі экскурсій рабочых і служачых г. Воршы прыходзяць у лягер да сваіх таварышоў, да знаёмых.

Моладзь гораду яшчэ больш замацоўвае сувязь з Чырвонай арміяй. Некалькі дзён таму назад шэфы-студэнты пэдтэхнікуму—на палкавой сцэне наладзілі дармова пастаноўку—„Чырвоныя кветкі“. Полк з захапленьнем глядзеў пастаноўку. Палкавы аркестр пад гучныя воплескі беспарапынку граў тушы. Пераменьнікі выказалі шчырую падзяку студэнтам і прасілі часьцей наведваць лягер, замацоўваць жывую сувязь.

* * *

Ня чуваць перагудаў гудкоў, гарадзкога шуму і турботнае сьпешкі—вакол сасновы лес; мурожны з сакоўнай зеленінай дыван травы; блакітныя хвалі сівога Дняпра асядланыя ў высокія берагі, і здаровае чыстае паветра—вось тое курортнае месца, дзе чырвоны баец-пераменьнік 1906 г. нараджэньня праходзе вайсковую школу.

Чырвонаармеец Ст. Іва.

Ворша, лягер № стр. палка.

Госьці-рабочыя за разборкай кулямёта.

Моц Чырвонай арміі—у шчыльнай сувязі з працоўнымі масамі.

(На адчыненьні лягераў у Ждановічах.)

На адчыненьне лягераў спецыяльным цягніком прыехалі [illegible] г. Менску. Яшчэ задоўга да прыходу цягніка чырвонаармейцы выстраіліся, каб сустракаць сваіх гасьцей.

Прыбыў цягнік. Усе перамяшаліся, утварылася адна калёна, якая накіравалася ў лягеры № кавалерыйскай дывізіі.

[illegible]

Разам з працоўнымі масамі прыехалі прадстаўнікі партыі, ураду і прафсаюзаў.

[illegible] тысячы працоўных і тысячы байцоў.

[illegible] тав. Бачароў. [illegible]

[illegible]

Ад ЦК КП(б)Б і Менскага АК КП(б)Б прывітаў тав. Славінскі.

— Сёньня,—гаворыць тав. Славінскі,—[illegible]

[illegible] іны Саветаў, абкружанай ворагамі, дзе ўпяршыню будуецца сацыялізм, гэты авангард набывае асаблівае значэньне.

Гэта сьвята нашых дасягненьняў і адзінства Чырвонай арміі з працоўнымі масамі прыдзецца не па густу капіталістычным акулам, якія таксама шалёна ўзбройваюцца.

— Нам патрэбен,—кажа далей тав. Славінскі,—[illegible]

[illegible]

— Рэвалюцыйны Савет Беларускай Ваеннай Акругі [illegible]

[illegible]

Тав. Траўнікоў гаворыць [illegible]

— РВС БВА упэўнен, што [illegible]

Ад ЦСПС гаворыць тав. Аверын (Кулаў).

Наша задача—дагнаць і перагнаць капіталістычныя краіны, [illegible]

З прывітаньнямі выступалі ад АВК і гарсавету тав. Рабіновіч, [illegible]

З адказам на прывітаньні ад байцоў выступаў чырвонаармеец тав. Рудзін. [illegible]

[illegible]

Гучнае непераможнае „ура“.

На гэтым мітынг закончваецца. Тав. Бачароў, закрываючы мітынг, зьвяртаючыся да рабочых, запрашае часьцей наведваць лягеры, сачыць за работай арміі і дапамагаць у рабоце.

І яшчэ раз успамінаюцца словы:

— Моц Чырвонай арміі — у яе шчыльнай сувязі з працоўнымі масамі.

Я. Чарнецкі.

ПАЕЗДКА НА АСІНБУД.

„Сьвіран Асінбуду.“

Якуб Колас.

…дзевятай гадзіне раніцы 29-га …іду з т. А. Троцкім на кар'ер, дзе … пясок баластны поезд. Прыводзіц… парадак чыгунка, на якой будзе …зіцца для станцыі торф. Мой …аньён, т. Малкін, нацёршы сабе … ў часе вандраваньня з Хлюсьці…а Арахоў, два разы пакупаўшыся …ахоўскім возеры і зрабіўшы пару … совак, пакінуў мяне і падаўся на… у Менск. Камэндант, т. Троцкі, вя… …рамовы з машыністам, каб пад… …і мяне да Шабаноў, дзе вядуцца …араспрацоўкі. Але поезд не дахо… … туды вёрст пяць, усяе-ж дарогі … Шабаноў налічваецца дванаццаць …г.

…айлепшым і найцікавейшым у ма… …кскурсіі на Асінбуд была паездка … Асінаўскія торфараспрацоўкі, Каб …сьці ў Шабанаўскі рабочы пасё… … дзе знаходзіцца і кіраўніцтва тор… …спрацоўкамі, трэба было прайсьці … вёрст пяць. Па шпалах сярод …а рушыў далей. Пануры лес, пе… …жна яловы, растуніўся, і на ўсе …ны разгарнуўся шырокі краявід …аўскага балота. Гарачы паўднёва… …ні вецер гудзе на балоце, качае …ы і маладую траву. Неба засьці… …ца пылам і тонкаю смугою. Далёка …адзе чарнеюць на лініі чыгункі … чыя. Яшчэ далей выступаюць бу… …і Юр'евых хутароў. Гэтыя ху… …і раскінуты сярод Асінаўскага …та, дзе выступае абшыр… …труд досыць добрай зямлі. На гэтай …і і пабудаваны хутары. Летам, ка… …алота было яшчэ нечапаным, ху… …не зусім адразаліся ад зьнешняга …ту і людзей. А калі здаралася ка… …пільная патрэба прабрацца з хута… …тады, напалавіну разьдзеты, прабі… …я ён пешкі па купінах у патрэбным …нку. Цяпер-жа з Юраўскіх хутароў …а ісьці ў белых туфельках па …це ў бок станцыі Асінаўка, бо з …а боку балота асушана. Якраз ка… …Ора'евых хутароў палатно чыгункі крута зварачвае ўправа, накіроўваючыся на рабочы пасёлак. Палатно чыгункі, праўда, праведзена тут толькі начарно. Шпалы не ўмацаваны, паложаны толькі на дол, і рэльсы прыбіты кастылямі на скорую руку.

Першы, каго спаткаў я ў канторы Асінаўскіх торфараспрацовак, быў інжынэр Санкоўскі. Прынялі мяне тут вельмі ветла і гасьцінна. Т. Санкоўскі на скорую руку ўвёў мяне ў курс справы, пазнаёміў па карце з раёнам Асінаўскіх балот, з тым вучасткам, дзе вядзецца работа. Загадчык гаспадарчаю часьцю т. Бандаровіч зараз-жа адвёў мне пакойчык у доме для прыежджых. У гэты-жа час пазнаёміўся я і з самым кіраўнікам тарфяных работ, з выдатным спэцыялістам і дасьледчыкам балот Цімохам Апанасавічам Алейнікавым, аднафаміліцам галоўнага інжынэра Асінбуду. Тыя шэсьць гадзін часу, што правёў я на торфараспрацоўках з т. Алейнікавым, дзе ён паказваў мне ўжо прароблевую работу і расказваў аб бліжэйшых плянах работы, я ніколі не забуду. І цяпер перад маімі вачыма, як малюнак, напісаны таленавітаю рукою мастака, стаіць гэта балота, роўнае, сухое, гладкае, як стэп, і сам Цімох Апанасавіч, нявысокага росту, прысадзісты, з доўгімі сівымі вусамі, з густымі чорнымі дугамі броваў, з-пад якіх сьвецяцца ўдумлівыя і добрыя вочы.

Пасьнедаўшы ў кампаніі кіраўнікоў торфараспрацовачных работ на кватэры Ц. А. Алейнікава, пашоў я з ім аглядаць асушанае балота і работы на балоце. Ідучы, даваў Ц. А. кароткія аб'яснеңьні, знаёміў з прынцыпамі асушкі балот, з тымі поглядамі на справу асушкі балота, якіх прытрымліваюцца сучасныя торфмайстары, і пры якіх трэба захоўваць пэўны процант вільготнасьці, каб торф ня траціў сваіх якасьцяў. Ц. А., маючы салідную эрудыцыю ў справе балотазнаўства і багатае жыцьцёвае дасьведчаньне—за яго сьпіною налічваецца сорак гадоў практыкі, сьвядома адступіў ад гэтых поглядаў, зьнізіўшы на некалькі процантаў вільготнасьць.

Летась прыяжджаў сюды выдатнейшы ў Саюзе балотавед праф. Рачанка для азнаямленьня з пастаноўкаю работы на Асінаўскім балоце.

— Якія-ж зробіце заўвагі?—пытае Ц. А.

— Пакуль што ніякіх. Прыеду другі раз, тады можа і знайду што,—быў яго адказ. Вярнуўшыся-ж у Маскву, ён сказаў супрацоўнікам:

— Вам трэба паехаць на Асінаўскае балота і павучыцца там.

— Крыўдна за балота, — гаворыць Ц. А.—хіба-ж яго можна назваць балотам? Ці не справядлівей было-б сказаць—тарфяныя копі? Дзе-ж тут яно, тое балота?

І праўда: ад ранейшай багны, нетры і дзічы не асталося тут і сьледу—усюды суха, чыста, роўна, ніводнае купінкі, ідзем, куды хочам, пераступаючы канавы. Зялёная шаўковістая трава, якой тысячы гадоў ня бачылі гэтыя мясьціны, прыемна цешыць вока, пераліваючыся пад ветрам жывымі хвалямі. І асабліва буйна расьце гэтая трава на тых мясцох, дзе прасушваўся летась здабываны торф.

Выходзім на лінію машын. Здалёк выглядаюць яны домікамі лінейных старажоў-чыгуначнікаў. Такая форма не падабаецца Ц. А. Прыглядаўся, меркаваў і, нарэшце, знайшоў, што конструкцыю іх трэба зьмяніць. І Ц. А. перарабляе гэтыя стаўбунаватыя будкі на болей нізкія, набліжаючы іх форму да формы кляснага вагона. Так зручней і практычней. І, наогул, машыны правяраюцца на практыцы. Гэтая практыка паказвае, што можна тут направіць і як што трэба ўдасканаліць і якім парадкам. На завод пасылаюцца праэкты з месца. Гэта карысна і заводу. Агульнымі сіламі выпраўляюцца недахопы, а ў канчатковым выніку—павышэньне прадукцыі работы.

Машын для здабываньня торфу тут сем. У рабоце—пяць. На лета іх павінна быць пятнаццаць. Пры машынах працуюць, галоўным чынам, разанцы, як самыя выдатныя спэцы ў тарфяной справе. Але ёсьць тут і дзьве машыны, пры якіх працуюць рабочыя арцелі беларусаў. Паступова прывучаюцца і яны, набываюць сваю практыку і кваліфікацыю, і лік іх павялічваецца з кожным годам. Цяпер на балоце занята работамі каля тысячы рабочых, з іх прышлых налічваецца каля 30-40 проц., а рэшта—беларусы. Многа на рабоце занята жанчын. Такіх работніц завуць тут «тарфушкамі». Сярод іх ёсьць шмат і разанак. Каля іх набываюць сваю кваліфікацыю і нашы беларускі. На лета лік рабочых узрасьце да пяці тысяч, што выплывае з самога пляну работ.

Удоўж шырокага чорнага рова, дзе выбіраецца торф, ідзём далей. Праз кожныя пяцьдзесят мэтраў праведзены канавы. Здалёк відаць машыну і групу рабочых, чалавек трыццаць. Пабачыць тут машыну ў рабоце не ўдаецца: толькі што скончылі выбарку торфу, машыну пераводзяць далей, каб заняць новую порцыю. Патрэбен некаторы час, каб машыну ўстанавіць. Перасоўваецца яна на рэйках. А шпалы і рэйкі трэба перакладаць рукамі рабочых. Гэтая працэдура звычайна займае гадзіны паўтары часу. Але тут дабіліся таго, што гэты час скарацілі ў тры разы.

Каб пусьціць машыну ў работу, наўперад трэба прарабіць цэлую сыстэму трудных і складаных работ: асушыць балота канавамі выцерабіць лес і хмыз, выкарчаваць, пазьбіваць машынамі купіны; адным словам, трэба прывесьці балота ў поўны парадак, зрабіць яго гладкім, як стол.

Другую машыну якраз прыладзілі да работы і пусьцілі. Яшчэ здалёк відаць, як бягуць у бок чорныя пліты торфу.

— Унь, глядзеце: як пацукі пабеглі на вадапой!—паказвае мне Ц. А.

Я гляджу, нічога не разумею. Бачу, бяжыць нешта па балоце чорнае адно за другім. Наўперад мне паказалася, што гэта коровы ўцякаюць ад аваднёў.

Падходзім бліжэй—і мне становіцца ўсё ясна. Машына з матoрам стаіць на рэйках. Хвост яе, як рачыная шыйка з жолабам, спушчана к долу. Па гэтым жолабе ўвесь час круцяцца прымацованыя на дроце дзеравянныя планкі. Сюды накідаюць лапатамі торф. Па планках торф наступае ў каробку, падобную да каўша ў млыне, куды засыпаецца зярно. З гэтае каробкі торф праходзіць далей, перамешваецца, як-бы пераважоўваецца ў роце машыны, і выходзіць праз рыльца чорным, ачышчаным цестам. Пры выхадзе торфу з машыны з боку стаіць рабочы з доўгім нажом і адсякае плітні торфу. Гэтыя плітні па дзеравянных дошчачках з лапкамі бягуць па тоўстым дроце ў бок на балота, мэтраў за сто, за дзьвесьце, наколькі гэта вымагаецца патрэбаю.

Каля дратоў стаяць рабочыя, зьнімаюць дошчачкі з тарфянымі пліткамі і кідаюць торф на дол, дзе ён павінен прасушвацца, а дошчачкі чапляюць лапкамі на ніжнюю пару драцяных вяровак, па якіх бягуць яны зноў да машыны. Каля машыны сядзіць рабочы спрытна зьнімае дошчачкі і перадае іх другому. Другі рабочы падае іх зноў у машыну. Машына прыводзіцца ў рух электрычнасьцю. Энэргію пасылае Выдрыцкая электрастанцыя.

Выбіраючы торф, рабочыя натыкаюцца ў зямлі на грамадныя карчы даўно пахаваных дрэваў. Гэтыя карчы, а часамі і цэлыя ствалы знаходзяцца на розных глыбінях. Тры пакаленьні будаўлянага лесу пахавана ў торфу Асінаўскага балота. Карчоў тут не пакідаюць. Абкапаўшы і выбраўшы торф, іх падчэпліваюць тоўстым ланцугом, а машына лёгка і плыўка выдзірае іх. Цэлыя горы карчаўя і бярвеньня астаюцца на грэбені рова, дзе выбіраецца торф. Але ніводзін корч, ніводзін абломак дрэва не прападаюць тут дарма. Сьледам за машынаю ідуць рабочыя з сякерамі, колюць і разьбіваюць карчы, і ўсе гэтыя макляні складаюцца ў шуркі, сохнуць і ідуць на апал рабочых пасёлкаў. А на зіму гэтага апалу патрабуецца дзьве тысячы куба-мэтраў. Такім чынам, пасёлкі маюць амаль дармовы апал.

Разумна і рацыянальна вядзецца тут гаспадарка. Усюды, куды ні глянеш, відаць рупатлівая рука і даглядчае вока чалавека, цалкам адданага вялікай грамадзкай справе. Агромная работа зроблена тут, а калі падыходзілі да тых вучасткаў, дзе падгатоўка да здабываньня торфу яшчэ ня зусім кончана, калі бачыш гэтае дзікае месца, куп'ё, карчы і цэлыя кучы сплеценага карэньня, то мімаволі дзівішся, наколькі трудная і вялікая гэта работа. Да галоўнага масыву балота яшчэ не дабраліся, але і тая часьць яго, што ўжо падгатавана для работы машын, робіць каласальнае ўражаньне. І мімаволі ўспамінаюцца перасяленцы, якіх бачыў я ў Воршы. Колькі багацьця, дабра ляжыць навокала нас! Колькім тысячам сем'яў можа даць хлеба гэты прастор беларускіх балот, дзе не прайшла яшчэ ні рука ні нага чалавека. А гэтыя сем'і дзесяткамі тысяч выяжджаюць за сьвет, за тысячы вёрст, шукаючы куска хлеба.

Праўда, многа трэба палажыць энэргіі, працы і сродкаў, каб абярнуць нашы нетры ў багатыя нівы, сенакосы агароды. На прыкладзе Асінаўскага балота відаць, як цяжка было прыступіць да справы, ня маючы кваліфікаванае рабочае сілы і тэхнічнага пэрсаналу. Калі мне расказвалі аб гэтых труднасьцях, я ўспомніў нашу Горацкую Сельска-Гаспадарчую Акадэмію. Няўжо наша маладое студэнцтва не магло быць выкарыстана летам на Асінаўскім балоце, дзе так патрэбен кожны спэц, кожны кваліфікаваны дзесятнік, дзе гэтых дзесятнікаў прыходзілася браць з сырога, мала адукаванага матар'ялу. Не. Горацкія студэнты-мэліяратары не паехалі сюды на практыку: ім мала сямідзесяці рублёў на ўсім гатовым, ім трэба адразу высокія стаўкі і камандныя вышыні. І што за прыемнасьць яму капацца ў гэтым балоце, карміць камароў, працаваць на нейкую грамадзкую карысьць. Словам, уся гэтая сэнтымэнтальнасьць і лірыка, калі перш за ўсё і на першым пляне стаіць яго ўласная асоба? Што яму беларускае балота, калі ён можа з большым камфортам, акрыяўшы і стаўшы на ногі ў беларускай акадэміі, устроіцца на Каўказе, на Украіне, ці ў іншым месьце? А ім-бы трэба было, і гэта ім прынесла-б вялікую карысьць папрацаваць на Асінаўскім балоце пад кіраўніцтвам такога чалавека, як Цімох Апанасавіч Алейнікаў. На жывым прыкладзе пабачылі-б яны, як трэба разумна працаваць, любіць сваю справу, як любіць яе Ц. А. Ніводная дробязь не схаваецца ад яго зоркага вока. Пры кожнай рабоце запыніцца ён, глядзіць уважліва і, калі трэба, то тут-жа і пакажа, як можна зрабіць лепей і прасьцей. Ён вучыць рабочага, як латвей капаць, як спраўней паставіць машыну, як трэба раскалоць корч, як зрабіць лёгкія насілкі, каб дарма не цягаць, носячы дровы ў шуркі, лішніх дошчак, замяніўшы іх вяроўкамі. І рабочыя любяць яго, як роднага бацьку, і слухаюць. Нідзе не перапусьціць ён лішняй грамадзкай і дзяржаўнай капейкі. Калі прыбылі на станцыю машыны і дарога загарадзіла рубель з пуда за дастаўку машын на балота, то ён назначыў сваю цану—дзесяць капеек за пуд і свае цэны не падвысіў. Узяўся сам ручным спосабам даставіць машыны, і дарога змушана была згадзіцца на яго цану. Ён умее за невялікія грошы паставіць шыкарны дом для рабочага. За 900 р., за 400, за 300 руб. стаўляе ён у рабочых пасёлках дамы з добрага, моцнага матар'ялу. Ён цалкам аддаецца сваёй справе, сваім абавязкам. Ад яго наша моладзь павінна пераняць гэтую адданасьць грамадзкай справе, дзе ён забывае самога сябе і ня хоча заўважаць перабояў свайго ўласнага сэрца, абы толькі ня было перабояў у тэй справе, служыць якой ён пастаўлены.

Шмат чаго з сваіх уражаньняў не ўпамянуў я тут. Я не ўпамянуў аб рабочых пасёлках на балоце, аб жыцьці і працы рабочых. У канцы лета мяркую зноў паехаць туды, чаго не напісаў я цяпер, пастараюся зрабіць у сваю чарговую паездку.

У Прэзыдыуме ЦВК БССР.

8-га чэрвеня 1929 г. пад старшынствам тав. Хацкевіча адбылося чарговае пасяджэньне Прэзыдыуму ЦВК БССР. На гэтым пасяджэньні разам з іншымі былі разгледжаны наступныя пытаньні:

АБ ВЫКАНАНЬНІ ДЗЯРЖАЎНАГА БЮДЖЭТУ БССР ЗА 1927-28 ГОД.

Заслухан даклад СНК БССР аб выкананьні дзяржаўнага бюджэту БССР за 1927-28 г.

Дзяржаўных даходаў у Касы Народных Камісарыяту Фінансаў БССР, СССР і іншых Саюзных Рэспублік за рахунак бюджэту БССР за 1927-28 г. паступіла 59.820.428 р. Выдаткавана за гэты-ж час 62.106.317 руб. Даходная частка бюджэту выканана са значным перавышэньнем—на 5,9 проц., што зьявілася вынікам перавышэньня паступленьняў даходу ад лесу, сельска-гаспадарчаму падатку і інш. У расходнай частцы ўдзельная вага прызначэньняў на фінансаваньне народнай гаспадаркі павялічылася з 27,4 проц. у 1926-27 г. да 31,6 проц. у 1927-28 г., на дзяржаўнае кіраўніцтва паменшылася з 9,3 проц. у 1926-27 г. да 6,9 проц. у 1927-28 г., а на сацыяльна-культурныя патрэбы засталося на аднолькавым узроўні—23,8 проц. Пры выкананьні расходнай часткі бюджэту выканаца дырэктывы Саюзнага і Беларускага Ўраду аб разьвіцьці капітальнага будаўніцтва ў прамысловасьці, пашырэньні работ па арганізацыі новых калёнізацыйных фондаў, узмацненьні аграмаджанага сэктару сельскай гаспадаркі і інш. Узмоцнена сувязь органаў дзяржаўнага фінансавага кантролю з грамадзкасьцю.

Разам з гэтым у бюджэтнай гаспадарцы меліся наступныя асноўныя недахопы: недастатковая плянавасьць у капітальным будаўніцтве, недавыкананьне дырэктывы аб зьніжэньні сабекошту будаўнічых работ, недавыкананьне пляну землеўпарадчых работ.

Прэзыдыум ЦВК пастанавіў: справаздачу СНК БССР і яго пастанову аб выкананьні дзяржаўнага бюджэту БССР на 1927-28 г. прыняць да ведама; паставіць гэтую справаздачу на разгляд і зацьверджаньне бліжэйшай Сэсіі ЦВК БССР; даручыць Бюджэтнай Камісіі ЦВК БССР даць сваё заключэньне па дакладу аб выкананьні бюджэту і зрабіць адпаведны садаклад па гэтым пытаньні на Сэсіі ЦВК БССР.

АБ СЕЛЬСКІХ І МЕСТАЧКОВЫХ БЮДЖЭТАХ.

Заслухан даклад Народнага Камісара Фінансаў БССР тав. Мікуліча аб выкананьні дырэктыў III Сэсіі ЦВК БССР па пытаньні павялічэньня колькасьці сельскіх і местачковых бюджэтаў і скарыстаньня імі сваіх бюджэтных правоў.

Лік самастойных сельскіх і местачковых бюджэтаў паступова павялічваецца. Узрост ліку нізавых бюджэтаў характарызуецца наступнымі данымі: у 1927-28 г. сельскіх бюджэтаў у БССР было 61, у 1928-29 г.—84; местачковых бюджэтаў у 1927-28 г.—19, у 1928-29 г.—24. Сярэдні аб'ём нізавых бюджэтаў вызначаецца ў наступных сумах: местачковы бюджэт—14.400 рублёў, сельскі—8.800 р. Галоўнай фінансавай базай у паказаных бюджэтах зьяўляюцца падатковыя даходы, якія па сваёй удзельнай вазе па ўсіх даходах займаюць наступны процант: у местачковых бюджэтах—77,3 проц., у сельскіх—89,1 проц. Непадатковыя даходы ў местачковых саветах займаюць 22,4 пр. і паступаюць амаль што выключна ад камунальнай маемасьці і камунальных прадпрыёмстваў. У сельскіх саветах непадатковыя даходы паступаюць выключна ад маемасьці сельска-гаспадарчага значэньня і па ўдзельнай вазе займаюць толькі 9,7 проц. Галоўнымі выдаткамі па местачковых і сельскіх бюджэтах зьяўляюцца выдаткі на сацыяльна-культурныя патрэбы—на прадпрыёмствы па нарасьвеце і ахове здароўя. Местачковыя бюджэты маюць даволі значную базу, якая акрамя падатковых даходаў у значнай ступені забясьпечваецца даходамі маемаснага характару. Сельскія бюджэты знаходзяцца ў гэтых адносінах у горшым становішчы.

Прэзыдыум ЦВК па заслуханаму дакладу пастанавіў: адзначыць нездавальняючае выкананьне акрвыканкомамі пастановы III Сэсіі ЦВК БССР аб павялічэньні колькасьці сельскіх і местачковых бюджэтаў, а таксама недастатковы нагляд і кантроль з боку Наркамфіну за гэтай справай; даручыць Наркамфіну пры дачы дырэктыў па пытаньні складаньня мясцовых бюджэтаў на 1929-30 г. паказаць на неабходнасьць утварэньня 2-3 самастойных сельскіх бюджэтаў на кожны раён з тым, каб агульная колькасьць іх сельскіх бюджэтаў па БССР складала ня менш 200-250; даручыць АВК абавязкова арганізваць у 1929-30 годзе па ўсіх местачковых саветах местачковыя бюджэты; даручыць Наркамфіну ў месячны тэрмін скласьці плян паступовай арганізацыі самастойных бюджэтаў ва ўсіх сельскіх саветах БССР.

ПРА КАМІСІІ ПА ПАЛЕПШАНЬНІ ПРАЦЫ І БЫТУ ЖАНЧЫН.

Прэзыдыум ЦВК пастанавіў арганізаваць пры выканкомах, сельскіх і местачковых саветах камісіі, а пры гарсаветах сэкцыі па палепшаньні працы і быту жанчын. Задачамі камісій (сэкцый) зьяўляецца прапрацоўка і ажыцьцяўленьне праз саветы і іншыя дзяржаўныя арганізацыі практычных прадпрыёмстваў, накіраваных на перабудову быту працоўных жанчын, на падняцьце іх культурнага ўзроўню, на аказаньне ім праўнай абароны і эканамічнай дапамогі і на садзейнічаньне большаму залучэньню жанчын у практычную работу саветаў і выканкомаў. Саветам і выканкомам належыць непасрэднае кіраўніцтва і нагляд за работай адпаведных камісій (сэкцый). Пастановы Камісій (сэкцый) набываюць моц пасьля зацьверджаньня іх саветамі або выканкомамі.

Камісія пры Прэзыдыуме ЦВК БССР па палепшаньні працы і быту жанчын.

Зацьверджана камісія пры прэзыд. ЦВК БССР па палепшаньні працы і быту жанчын у наступным складзе: т. т. Хацкевіч (старшыня), Крэмер (намесьнік старшыні), Анішчанка, Захарава, Бэрліна, Крузмат, Масюкоў, Вайтэнка, Лукашэвіч, Граеўская, Лебедзева, Дубіна, Хаськін, Гохман, Дубіцкая, Жарын, Стракоўскі.

Аб складзе Белкамзэту.

Прэзыдыум ЦВК зацьвердзіў Белкамзэт у наступным складзе: т. т. Рачыцкі (старшыня), Баран (адказны сакратар), Бэйлін, Ашаровіч, Амбражунас, Аксючыц, Ванцоўскі, Валодзька, Бунін, Будзін, Хацкевіч, Масюкоў, Карп, Карклін, Сьмірноў.

Водпускі.

Прадстаўлены месячныя водпускі з 15-га чэрвеня г. г. членам прэзыдыуму ЦВК БССР т. т. Сташэўскаму, Бэйліну і Рыжову.

З лістоў рабселькораў.

ДАКУМАНТ НА ГАРЭЛКУ.

Белазаравіч, член Песачанскага камітэту сялянскай узаемадапамогі в. Навасёлкі (Капыльскі р., Меншчына) выдае даведкі на атрыманьне гарэлкі ў часе сьмерці сваякоў для наладжаньня памінкаў, а сьпісаў беднаты на с.-г. крэдыт у каапэрацыю не прадстаўляе. Трэба на гэта зьвярнуць увагу.

В. П. П.

ПАКАРАЦЬ ШКОДНІКАЎ ЛЕСУ.

Увясну 1928 г. Юраўскаму лясьніцтву (Лагойскі р.) было адпушчана на ўласныя патрэбы больш 10 куб. сажняў сухастою. Лясьніцтва гэты лес прадало спэкулянтам-арандатарам м. Вострава, Жодзінскага с.с., Смалявіцкага р. Спэкулянты парэзалі дрэвы на дошкі і шмат зарабілі на гэтым. Гэтак робіцца і далей—бяз толку нішчыцца лес.

«ДЗЯЦЕЙ НЕ ЗАБЯСЬПЕЧВАЕМ»

Так адказваюць каапэратары гораду Слуцку пайшчыкам, калі апошнія прыходзяць у каапэратыў па крупу для дзетак. За ўсю зіму выдалі для дзяцей ва ўзросьце ад паўгода да 2 гадоў адзін раз манную крупу. Чым-жа карміць дзяцей?

Бацька.

ХРОНІКА.

Будаўніцтва Унівэрсытэцкага Гарадка праходзіць здавальняюча

На пасяджэньні калегіі Наркамасьветы была абгаворана інфармацыя архітэктара Лаўрова аб ходзе будаўніцтва Унівэрсытэцкага і клінічнага Гарадка.

Калегія прызнала, што будаўніцтва ў агульным маштабе праходзіць здавальняюча. Тэхнагляду НКА запрапанавана прыняць меры да яшчэ большага ўзмацненьня тэмпу работ па скончэньні мэдыцынскага, анатамічнага, прыродазнаўчага і хімічнага карпусоў з такім разрахункам, каб першыя два былі гатовы да 1 кастрычніка бягучага году, а апошнія—да 1 лістапада.

„Белдзяржстрою" дадзены ўказаньні аб неабходнасьці рэальна зьнізіць кошт будаўніцтва на 5 проц. Дзеля зьніжэньня кошту будаўніцтва за рахунак праэктаваньня, якое датычыцца НКА, прызнана магчымым надворную атынкоўку мрамарнай кропкай скараціць з 25842 кв. мэтр да 7000, што дасьць эканоміі звыш 150.000 р. Вызначана яшчэ шэраг мерапрыёмстваў для зьніжэньня кошту будаўніцтва.

Дадзены дырэктывы неадкладна распачаць праэктаваньне 4 корпусу клінічнага гарадка: праэкт яшчэ павінен быць складзен да 15 ліпеня. Запрапанавана таксама хутчэй аслабаніць дамы ад жыхароў, каб можна было распачаць будаўніцтва дзяржаўнай бібліятэкі. Арыентыровачны кошт усяго будаўніцтва прынят у суме 7040415 руб. і пастаноўлена хадайнічаць аб датковым асыгнаваньні сродкаў на будаўніцтва ў суме 683415 руб.

Сацыялістычнае спаборніцтва паміж к-мі ўзаемадапамогі.

ЦК СКУ разаслаў дырэктыву аб правядзеньні сацыялістычнага спаборніцтва паміж паасобнымі сельскімі і раённымі к-мі сялянскай узаемадапамогі. Спаборніцтва павінна праходзіць пад лёзунгам лепшага правядзеньня працы лепшага абслугоўваньня беднаты, шырокага ўцягненьня бядняцка-серадняцкіх мас у справу павялічэньня ўраджайнасьці выкананьня аграмініму, барацьбы са шкоднікамі і г. д.

Спаборніцтва не павінна насіць кампанейскага характару, а будзе працягвацца стала.

Калёны з коняй.

У 3-х раёнах БССР уведзена спроба арганізацыі камітэтамі ўзаемадапамогі калён з коняй.

У кожнай такой калёне знаходзіцца 5—6 коняй, якімі апрацоўваецца на льготных умовах і нават дармова зямля бядняцкіх гаспадарак.

У сучасны момант ЦК СКУ вывучае гэта пытаньне, ці не зьяўляецца мэтазгодным больш шырока распаўсюдзіць у працы сельскіх к—таў такія калёны.

Здабываньне торфу на апал.

Менскае т-ва па торфаздабываньні і агнятрываламу будаўніцтву з кожным годам пашырае сваю дзейнасьць. Т-ва яднае 300 пайшчыкаў. Сёлета т-ва эксплёатуе торф на Яхімаўскім, Крупецкім і Багданаўскім балотах. На здабываньні торфу стала працуе 80 рабочых. Апроч гэтага, распачынаецца здабываньне торфу на падсьціл.

Т-ва забясьпечвае торфам сваіх пайшчыкаў і часткова здае Эльводу—ды інш. арганізацыям.

Выстаўка твораў Я. Кругера.

У сувязку з трыццацігадовым юбілеем мастацкае дзейнасьці Якуба Кругера, у памяшканьні Беларускага Дзяржаўнага Музэю наладжана выстаўка яго мастацкіх твораў за гэты прамежак часу. Зразумела, удалося сабраць далёка ня ўсё, што было зроблена мастаком за трыццаць год працы; давялося абмежавацца толькі тым, што можна было знайсьці ў Менску, у розных інстытуцыях і ў прыватных руках. Але і ў гэткім няпоўным выглядзе выстаўка ўсё-ж больш-менш адлюстроўвае агульнае аблічча творчасьці Кругера.

На выстаўцы сабрана звыш пяцідзесяці алейных палотнаў, а таксама акварэльных і пастэльных малюнкаў і аднаколерных рысункаў. Усе гэтыя творы падзелены на дзьве няроўныя часткі, адна з якіх ахапляе дарэвалюцыйны пэрыяд, а другая—пасьлярэвалюцыйную творчасьць Кругера. Нажаль з першага пэрыяду няма найболей грунтоўных прац—вялікіх палотнаў, якія ў свой час перайшлі да прыватных уласьнікаў,—і з тэй прычыны ён выяўлены дасыць эскізна і схэматычна.

Значна паўней прадстаўлены пасьлярэвалюцыйны пэрыяд. Тут, праўда, паказана таксама ня ўсё: так, напрыклад, з ліку прац, якія нам вядомы, на выстаўцы няма вялікага партрэту Чарвякова (ёсьць толькі паменшанае паўтарэньне), партрэту праф. Пічэты, гістарычнага партрэту Францішка Скарыны (компазыцыі на тэму з жыцьця Гіршы Лекерта); але гэтыя прабелы не замінаюць агульнаму ўражаньню, якое ўсё-ж дае суцэльнае ўяўленьне аб зьместу і характары творчасьці мастака за апошнія гады. Першае месца ў гэтай творчасьці, бясспрэчна, займае партрэт, у якім можна выдзеліць некалькі розных тыпаў. Папершае—тое, што можна было-б назваць „афіцыйным партрэтом": гэта вельмі падобныя, строгія, крыху сухаватыя і скупыя на дэталі ваабражэньні тых ці іншых выдатных асоб з ліку палітычных грамадзкіх і культурных дзеячоў: да ліку іх належаць партрэты: Чарвякова, Галадзеда, Вальфсона, Ігнатоўскага, артыстаў—Ждановіча і Галубка; цэнтрам увагі ўсюды тут зьяўляецца перадача твару, і толькі ў апошнім з пералічаных партрэтаў таксама ўважліва трактавана барвістая беларуская вопратка. Другі тып складаюць партрэты, дзе апроч фігуры і твару мастак імкнецца таксама даць пэўную характарыстыку намаляванай асобы, шляхам адпаведнай апрацоўкі фону.

Трэці тып—гістарычны партрэт на выстаўцы амаль зусім не паказан, хоць Кругер зрабіў некалькі прац гэтага тыпу; мы знаходзім тут толькі Кастуся Каліноўскага, трактаванага на фоне вёскі: партрэт гэты цалкам статычны і ставіць сабе задачу толькі аднавіць па магчымасьці рысы твару Каліноўскага на падставе вядомых крыніц. Нарэшце, чацьверты тып партрэту можна было-б назваць „інтымным партрэтам"; гэта пераважна пастэлі, вельмі мяккія і цёплыя: найлепшыя з іх—аўтопартрэт 1922 г., партрэт дзьвёх дзяўчынак—дачок праф. Ленца, партрэт жонкі праф. Грэдзінгера і інш.

Апроч партрэтаў, варты занатаваньня алавіковыя і акварэльныя зарысоўкі этнаграфічнага характару, зробленыя ў часе экспэдыцыйных выпраў, а таксама дзьве вялікіх памераў сюжэтныя кампазыцыі на сучасныя тэмы. Адна з іх малюе сцэну з лягернага пабыту чырвонаармейцаў у часе адпачынку, другая—жыцьцё дзіцячай працоўнай калёніі каля Менску; апошняя была выканана м[illegible]таком у мінулым годзе па заказу на [illegible]ную тэму „Праца", які быў даны Народным Камісарыятам Асьветы шэрагу мастакоў для папаўненьня збораў Беларускага Дзяржаўнага Музэю.

Наогул, выстаўка хоць і сабраная неяк на-сьпех, дазваляе мець аб творчасьці Кругера належнае агульнае ўяўленьне.

М. Шчакаціхін.

Падрыхтоўка да пасадкі групавых садоў.

У сёлетнюю восень у БССР маркуецца пасадзіць 2450 гект. садоў. У калгасах мяркуецца засадзіць 500 гект., у саўгасах—50 гект. і у пасёлках—1900 гект. групавых садоў. [illegible]

[illegible]

Пабудова чыгуначных клюбаў.

Прэзыдыум Дарпрафсожу з фонду палепшаньня быту рабочых выпусьціў на дабудову клюбу [illegible] 17.000 руб. і на [illegible] руб. [illegible]

„Бой" паміж чырвонымі і сінімі.

[illegible] каманда накіроўвалася у напрамку Ждановіч. Адначасова вышоў ў паход саюз Савгандальслужачых. 9-га чэрвеня паміж атрадам міліцыі — чырвоная і камандай ТДА-Авіяхіму саюзу Савгандальслужачых —сінія—адбіўся інсцэніраваны бой, Чырвоныя дружна пачалі наступленьне на сініх і шпарка адкінулі праціўніка.

Трэба, аднак, адзначыць, што з боку каманды саюзу Савгандальслужачых не было сур'ёзных адносін да справы. У часе „наступленьня" многія курылі, размаўлялі наогул глядзелі на гэтую важную справу як на жарт.

Пара ўжо глядзець на вывучэньне вайсковай справы больш сур'ёзнымі вачыма.

Фізкультура і спорт.

Матч па футболу.

8 чэрвеня на стадыёне чыгуначнікаў адбылася сустрэча па футболу паміж другой камандай аўтадывізіёну і другой—МББ чыгункі з вынікамі 1:1.

Цікавая перамога.

У нядзелю, 9 чэрвеня, на стадыёне адбылася таварыская сустрэча паміж першай камандай аўтадывізіёну і першай МББ чыгункі з вынікамі 4:1 на карысьць каманды чыгуначнікаў. Трэба сказаць, што чыгуначнікі паказалі добрую гульню, якая глядзелася з захапленьнем.

Чыгуначнікі перамаглі адну з лепшых каманд Менску.

НОВЫЯ КНІГІ.

Паступілі ў рэдакцыю газэты „Савец. Беларусь" для рэцэнзіі наступныя кнігі-выданьня Беларускага Дзяржаўнага Выдавецтва.

1. „Завіруха" М. Чарот. Вершы, выданьне другое. Стар. 138, цана 1 руб.
2. „Песьні на руінах". Язэп Пушча, Стар. 171, цана 1 р. 50 к.
3. „Дэталізаваная праграма фізыкі для пэдтэхнікуму дома". Стар. 56, цана 35 кап.
4. „Васільковы россып" Сяргей Дарожны. Стар. 83, цана 85 к.
5. „Асновы пэдолёгіі" праф. І. Арамаў. Пераклад з другога расійскага выданьня П. Зянюка. Стар. 121, цана 1 р. 30 к.

БІБЛІЯГРАФІЯ.

ХРЫСТОС І ВЯЛІКДЗЕНЬ.

З серыі кніжак „Бібліятэка бязбожніка". Беларускае Дзяржаўнае Выдавецтва. Менск 1929. Стар. 22. Цана 10 кап. Тыраж 7000 экз.

[illegible]

[illegible] напрыклад, што аўтар пабаяўся назваць сваё імя і г. д.

Добра было-б, каб такія здарэньні больш не паўтараліся і каб Белдзяржвыдавецтва і на гэты раз растлумачыла, чаму на кніжцы няма аўтара.

Сама па сабе кніжка карысная па зьместу. Яна напісана для шырокіх мас і [illegible]

[illegible] ных іншых багоў, з якіх кожны [illegible] ецца ворагам свайму канкурэнту.

Пажадана, аднак, каб на тэму [illegible] ных рэлігіях была выдана больш [illegible] тоўная праца, у якой усе пытаньні [illegible] кранаемыя ў кніжцы „Хрыстос і [illegible] дзень", высьветлены былі ў боль[illegible] рокім маштабе.

ШТО СЛУХАЦЬ ПА РАДЫЁ.

Аўторак 10 чэрвеня.

18—00—18—25	Гутарка: „Барацьба са шкоднікамі".
18—25—18—45	Музычны адпачынак.
18—45—19—05	Агляд міжнародных падзей.
19—05—19—25	Працяг музычнага адпачынку.
19—30—20—20	Беларуская радыёгазэта.
20—20—20—55	Радыёматар па радыё з адказамі на тэхнічныя запытаньні.
20—55—21—15	Інфармацыя на мове эсперанто.
21—25—23—30	Канцэрт, у перапынках агляд заўтрашняй прэсы.
23—30	Урок азбукі „Морзэ".

СПРАВАЧНЫ АДДЗ[ЕЛ]

КАТЫРОЎКА ПАЗЫК НА 11 [ЧЭР]ВЕНЯ 1929 Г.

	Пакуп.
1-я 6 проц. залат. выйгр. пазыка	4.80,5
2-я 6 проц. залат. выйгр. паз.	5.00
Бяспроц. залат. выйгр. пазыка 1926 г.	124 50
10 проц. дзярж. выйгр. пазыка 1927 г.	25.83
6 проц. дзярж. выйгрыш. пазыка Індустр.	25.32
3-я сялянск. выйгр. пазыка 1927 г.	5.00,5
12 проц. дзярж. унутр. пазыка 1927 г.	100.31
2-я 6 проц. паз. проц. вып.	26.51
Пазыка Індустр. бяспр.	25.75
11 проц. дзярж. унутр. паз. 1928 г.	103.01
Дзярж. пазыка 29 г.	101.10

Апавяшчэньні.

ПЭДГАБІНЭТ.

Сёньня, роўна ў 10 гадзін раніцы КАНФЭРЭНЦЫЯ ВЫКЛАДЧЫКАЎ НЯМЕЦКАЕ МОВЫ І МАЛЯВАНЬНЯ школ г. Менску. Яўка абавязкова.

У сераду, 12-га чэрвеня роўна ў 7 гадзін увечары КАНФЭРЭНЦЫЯ ВЫКЛАДЧЫКАЎ ГРАМАДАЗНАЎСТВА школ г. Менску. Яўка абавязкова.

У сераду. 12-га чэрвеня, у 7 з пал. гадзін адбудзецца апошняе пасяджэньне сэкцыі „грамадзка-карыснай працы школы".

На абвестцы дню—даклад т. Шамкова аб выніках гадавой працы сэкцыі.

Прысутнасьць удзельнікаў абавязкова. Запрашаюцца настаўнікі школ г. Менску.

ДОМ АСЬВЕТЫ.

Сёньня 11 чэрвеня роўна а 7-й гадзіне увечары адбудзецца адчынены сход яч. КПБ Працасьветы з наступным парадкам дню:

а) Даклад аб чыстцы партыі.
б) Бягучыя справы.

Запрашаюцца асьветнікі.

Сёньня 11-га чэрвеня а 6 гадз. [illegible] ры ў памяшканьні Біржы Працы [illegible] разумовай сэкцыі) адбудзецца а[illegible] сход беспрацоўных для прыняцця [illegible] лу ў чыстцы апарату Біржы Працы.

Чыстку праходзяць:

1. Сакратар Бел. Аддз. Цэнтра[illegible] рабісу—т. Спэктар.
2. Дзелавы машыніст агульнай [illegible] т. Каржанеўскі.
3. Дзелавод разумовай сэкцыі—т[illegible]
4. Дзелавод юнсэкцыі—т. Рабыш[illegible]
5. Заг. буд. сэкцыяй—т. Радзіона[illegible]
6. Інструктар-будаўнік—т. Барэй[illegible]
7. Заг. чытальняй—т. Дан.

Просьба да ўсіх рабочых, служа[illegible] беспрацоўных прыйсьці і прыняць [illegible] ны ўдзел у чыстцы апарату разу[illegible] сэкцыі біржы працы.

Камісія па чыст[цы]

Час. вык. аб. адказн. рэдакт[ара] П. ШАСТАК[ОЎ]

УСЕБЕЛАРУСКАЯ КАНФЭРЭНЦЫЯ ПРАЦАЎНІКО[Ў] ФАБРЫЧНА-ЗАВОДЗКІХ 7-ГОДАК
АДКЛАДАЕЦЦА З 15-ГА ЧЭРВЕНЯ НА 20-ГА ЧЭРВЕНЯ
Усім выкліканым на гэту канфэрэнцыю зьявіцца 20-га чэрвеня ў 10 гадзін раніцы.

ТЭАТР-КІНО-ЦЫРК

БЕЛДЗЯРЖТЭАТР.
У аўторак 11 і сераду 12 чэрвеня гастролі „Красного Театра".
„ПЬЯНЫЙ КРУГ"
П'еса ў 3 дзеях і 14 эпізодах ДЭЛЯ.
Пачатак а 8 з пал. гадзін. — Білеты—ў касе тэатру і рабочай касе.

Цырк.
З АЎТОРКА 11 ЧЭРВЕНЯ
Нябывалая ў сэзоне праграма,
звыш праграмы гастролі першы раз у БССР заслужаных артыстаў Рэспублікі Грузіі браты Танці,
адзіная ў СССР трупа партэрных акрабатаў 10 ОКЕАНОС,
гастроль сусьветнага артысты М. ТРУЦЦЫ
і поўнасьцю цыркавая праграма.
З прычыны грандыёзнай праграмы пачатак прадстаўленьня роўна а 9 гадзін увечары.
Па калектыўных заяўках фабкомаў і мясцкомаў скідка

КІНО-ТЭАТР „КУЛЬТУРА"
СЁНЬНЯ І ШТОДНЯ МАСТАЦКІ БАЯВІК
„СКРОЗЬ СЬЛЁЗЫ"
Паводле аповесьць Ш. Алейхэма
Кіно-аповесьць у 7 частках.
Пачатак а 8 гадзіне.

КІНО-САД «ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА» Савецкая № 71.
З АЎТОРКА, 11 ЧЭРВЕНЯ.
Нямецкі баявік
„ДОНА ЖУАНА"
2 сэансы—Пачатак 1-гаа 9 гадзіне 2-га—10 г. 30 хв.

КІНО «ІНТЭРНАЦЫЯНАЛ».
МАСТАЦКІ ФІЛЬМ
„ЗЯМЛЯ ЗАКЛІКАЕ"
Пачатак 1-га сэансу а 7 з пал. гадзіне.

КІНО ПРАЛЕТАРЫ
„3-я МАЛАДОСЬЦЬ"
арыг. камэдыя ў 6 частках
Пачатак а 7 з пал. гадзіне.

Даводзіцца да ведама, што 3 раёнам лесараспрацовак МББ чыгункі на ст. Прыяміна 17-га ЧЭРВЕНЯ БЯГУЧАГА ГОДУ А 12 ГАДЗІНЕ
ПРЫЗНАЧАНЫ ЗЬМЕШАНЫЯ ТАРГІ
[illegible]
Нам. начальніка 3-га раёну лесараспрацовак МББ чыгункі ГРЭНОЎСКІ.

У аўторак, 18-га чэрвеня, а 12 гадзіне дню
У МЯСТЭЧКУ ЗАСЛАЎЛІ
рэдакцыяй газэты „САВЕЦКАЯ БЕЛАРУСЬ" і райкомам КП(б)Б склікаецца
нарада рабселькораў і вайскораў Заслаўскага раёну.
НА НАРАДУ ПРЫБУДЗЕ ПРАДСТАЎНІК РЭДАКЦЫІ „САВЕЦКАЯ БЕЛАРУСЬ".

БЕЛАРУСКІ ДРУГІ ДЗЯРЖАЎНЫ ТЭАТР
АБВЯШЧАЕ ПРЫЁМ
У ТРУПУ ТЭАТРУ СТАЛЫХ СУПРАЦОЎНІКАЎ.
З працаўнікамі будуць весьціся заняткі па тэорыі і практыцы тэатральнага мастацтва. Яны апрача таго будуць прымаць удзел у паказах тэатру, КОЖНЫ СУПРАЦОЎНІК БУДЗЕ АТРЫМЛІВАЦЬ ПЭНСІЮ Ў РАЗЬМЕРЫ 45 РУБ. ШТОМЕСЯЦ.
Ад супрацоўніка вымагаецца адукацыя ня ніжэй сканчэньня сямігодкі і веданьня белмовы, а таксама характарыстыкі ад партыйных ці грамадзкіх арганізацый.
Адбор кандыдатаў па мастацкай здольнасьці для працы ў БДТ2 будзе праводзіцца ў г. Віцебску 26 чэрвеня 1929 г. Заявы разам з характарыстыкамі ад партыйных і грамадзкіх арганізацый пасылаць па адрасу: г. ВІЦЕБСК, БЕЛАРУСКІ ДРУГІ ДЗЯРЖАЎНЫ ТЭАТР.

Праўленьне Беларускай Сельска-Гаспадарчай Акадэміі
У СУВЯЗІ З ПАШЫРЭНЬНЕМ ПРАЦЫ ФАКУЛЬТЭТАЎ
АБ'ЯЎЛЯЕ КОНКУРС
НА ЗАМЯШЧЭНЬНЕ ПАСАД ПА КАТЭДРАХ:
1) Аграрнай палітыкі—дацэнта і асыстэнта.
2) Асушэньня—асыстэнта.
3) Будаўнічага мастацтва—асыстэнта
4) Батанікі—2-х асыстэнтаў.
5) Будаўнічай мэханікі—асыстэнта.
6) Геадэзіі—асыстэнта.
7) Гідратэхнічных пабудоў—прафэсара і асыстэнта.
8) Сьвінагадоўлі і бэконнай справы—прафэсара і асыстэнта.
9) Энтамалёгіі—дацэнта.
10) Заалёгіі—асыстэнта.
11) Каапэрацыі і калектывізацыі—асыстэнта.
[illegible]
ПЭНСІЯ ПРАФЭСАРУ 340 Р., ДАЦЭНТУ 270 РУБ., АСЫСТЭНТУ—170 Р. У МЕСЯЦ. КВАТЭРА І КАМУНАЛЬНЫЯ ПАСЛУГІ [illegible] СТАЎКАХ. ПАД'ЁМНЫЯ ПА ЗАКОНУ.
АСОБЫ, ЖАДАЮЧЫЯ ПРЫНЯЦЬ УДЗЕЛ У КОНКУРСЕ, ПАВІННЫ ПАДАЦЬ ДА 1-ГА ЛІПЕНЯ Curriculum vitae І ВОДЗЫВЫ Ў ПРАЎЛЕНЬНЕ АКАДЭМІІ—ГОРКІ БССР.

ЗАКЛЮЧНЫ БАЛЯНС ЧЭРВЕНСКАГА РАЙКАМБІНАТУ

на 1-е кастрычніка 1928 году

АКТЫЎ

І. Маемасьць:		
1. Будынкі і пабудовы	38548—86	
2. Абсталяваньне і машыны	77839—00	
3. Інструманты	662—58	
4. Гаспадарчы інвэнтар	2115—59	
5. Транспарт	490 —	119656—03
II. Запаснае абсталяваньне		7028—65
III. Няскончаныя пабудовы		2459—85
IV. Няскончаны капітальны рамонт		3579—30
V. Матар'ялы:		
1. Сыравіна і асноўныя матар'ялы	2005—34	
2. Апал	1395—91	
3. Дапаможныя матар'ялы	304—74	
4. Рамонтна-будаўн. і тэхніч. матар'ялы	4664—27	
5. Матар'ялы ў дарозе	116—45	8486—71
VI. Няскончаныя загатоўкі		757—35
VII. Паўфабрыкаты		1827—42
VIII. Тавары і гатовыя вырабы:		
1. На складах	8114—45	
2. У дарозе	940 —	4054—45
IX. Грашовыя сродкі:		
1. Каса	132—09	
2. Бягучыя рахункі	203—42	335—51
X. Паі і акцыі		300 —
XI. Вэксалі ў вучоце		4028—45
XII. Падсправаздачныя сумы		423—44
XIII. Дэбіторы:		
1. Рабочыя і служачыя	853—10	
2. Дастаўшчыкі і падрадчыкі	54—57	
3. Пакупцы і заказчыкі	7397—63	
4. Абанэнты за электраэнэргію	5638—43	
5. Розныя дэбіторы	1862—02	
6. Няпэўныя даўжнікі	1475—69	16781—44
XIV. Выдаткі будучых гадоў		739—22
XV. Вынікі		
Страты мінулага 1926-27 году		5484—31
БАЛЯНС		175942—13

ПАСЫЎ

І. Капітальны		
1. Асноўны	101036—39	
2. Амартызацыя	1778—94	102815
II. Фонд прадстаўчых выдаткаў		432
III. 1. Рэзэрвы няпэўных даўгоў	412 —	
2. „ на зьніжэньне цэн	164—79	576
IV. Доўгатэрміновыя крэдыты:		
1. Ссуды з Белкамунбанку	7000 —	
2. „ з прамфонду	8883 —	
3. Іншыя	1878—17	17761
V. Банкі:		
1. Банкі па спэцыяльн. біг. рахунк.	3303—62	
2. „ „ вучоту вэксалёў	4028—45	7332
VI. Вэксалі выданыя		1091
VII. Крэдыторы:		
1. Рабочыя і служачыя	1374—82	
2. Дастаўшчыкі і падрадчыкі	20617—19	
3. Пакупцы і заказчыкі	2536—60	
4. Абанэнты за электраэнэргію	45—01	
5. Неаплачаныя падаткі і зборы	9980—84	
6. Розныя крэдыторы	7188—28	41742
VIII. Вынікі:		
Прыбытак справаздачнага году		4190
БАЛЯНС		175942

Кіраўнік камбінату Я. ЦЫГАНОВІЧ. Бухгальтар Б. РАЗОЎСКІ.

Рахунак прыбыткаў і страт Чэрвенскага Райкамбінату.

ДЭБЕТ

1. Гандлёвыя выдаткі	8551—66
2. Агульныя накладныя выдаткі	4926—11
3. % % заплачаныя па кароткатэрмінов. крэдытах	1148—18
4. Адлічэньне ў рэзэрв на зьніж. цэн на таварах	164—79
5. Утрым. кансэрв. прадпрыём.	230—58
6. Страты на выбыўшай маёмасьці	131—87
7. Выпадковыя страты	862—41
8. Чысты прыбытак	4190—13
УСЯГО	20205—73

КРЭДЫТ

1. Прыбытак ад рэалізацыі тавараў і паўфабрык. і водпуску прадукцыі	13564—
2. Прыбытак ад рэалізацыі матар'ялаў	5852—
3. % % атрыманыя	20—
4. Прыбытак ад арэнды. артыкул	437—
5. Выпадковы прыбытак	330—
УСЯГО	20205—

Кіраўнік Чэрвенскага Камбінату ЦЫГАНОВІЧ.
Бухгальтар РАЗОЎСКІ.

Заключны балянс і рахунак прыбыткаў і страт зацьверджаны сталай камісіяй пры Менакрфа ў пасяджэньні ад 15 сакавіка г. г. і прэзыдыумам Менакрвыканкому ў пасяджэньні ад 26 красавіка (пратакол № 2) і да друку дазволены.

Інспэктар непад. прыбыткаў Менакрфа КОРБУТ.

Галоўлітбел 595.

Менск, дзяржаўная друкарня.